

KURJER ZACHODNI

»ISKRA«

ROK XXVI

Piątek, 15 lutego 1935 r.

Nr. 45

Adres Redakcji i Administracji: Sosnowiec
Piłsudskiego 4. Telefony: Red. 64, Adm. 75.

P.K.O. 320.712

Opłata poczt. niez-
czona ryczałtem.Prenumerata miesię-
czna z odnośnikiem do
domu i przesyłką po-
stową

2.50

Stronnictwo opozycyjne przeciw budżetowi

WARSZAWA, 14.2. (tel. wł.). Dziś o godz. 10.30 rozpoczęło się posiedzenie Sejmu, na którym przedmiotem obrad było trzecie czytanie preliminarza budżetowego i ustawy skarbowej.

Stronnictwa ograniczyły się do składania krótkich deklaracji. Rozpoczął je poseł Rybarski, który wyraził przekonanie, że społeczeństwo nie chce etatyzmu, nadmiernej opieki rządu w dziedzinie gospodarczej i politycznej, społeczeństwo pragnie tylko pracować. Nie mówmy o wolności. Zresztą inaczej się mówi tu, a inaczej gdzieś indziej. Pamiętajmy o świadczeniach min. Kościatkowskiemu i min. Michałowskiemu o Berezie a tymczasem ambasador Raczyński w Londynie oświadcza, że Bereza została stworzona, aby ukrócić ruch antysemicki. Klub Narodowy — nie mając zaufania do rządu, będzie głosował przeciw budżetowi.

Skolei poseł Nosek wypowiedział się w imieniu Klubu Ludowego także przeciwko budżetowi państwa, który uważa za jeden fundusz dyspozycyjny w rękach rządu.

Poseł Czapliński w imieniu PPS, oświadcza, że głosowanie za budżetem byłoby współodpowiedzialnością za stan kulturalny i gospodarczy Polski, podczas gdy pełną odpowiedzialność za ten stan ponosi tylko BB. Dlatego też PPS, głosować będzie przeciwko budżetowi.

Przeciw budżetowi zadeklarował się również przedstawiciel ukraińców, który wystąpił z zastrzeżeniami natury politycznej.

Przedstawiciel koła żydowskiego, poseł Thon, złożył również deklarację, iż koło żydowskie głosować będzie przeciw budżetowi.

Poseł Gruszczyński (Ch. D.) oświadcza, że klub nie może głosować za budżetem.

Z temi deklaracjami polemizował generalny referent poseł Miedziński, a w końcu prosił o przyjęcie preliminarza i ustawy skarbowej w

brzmieniu uchwalonym przez komisję. W głosowaniu całość budżetu oraz ustawę skarbową przyjęło en bloc głosami klubu BB., chłopskiego stronnictwa rolniczego, Klubu ruchu narodowego i zjednoczenia chrześcijańsko - społecznego.

Na zakończenie odczytano wnioski poselskie i interpelacje a m. in.

wniosek Klubu Narodowego w sprawie wyłomienia nadzwyczajnej komisji sejmowej do zbadania postępowania władz administracyjnych i organów bezpieczeństwa publicznego z osobami osadzonymi w miejscach odosobnienia. Wnioski odesłano do komisji, a interpelacje do Prezydium Rady ministrów.

Pogłoski o rekonstrukcji Rządu Min. Poniatowski premierem?

WARSZAWA, 14.2. (tel. wł.). W kręgach politycznych opowiadają, że zaraz po zakończeniu sesji sejmowej nastąpi zmiana rządu i że nowy rząd zacznie realizować hasło: „Polska ma się przystosować do chłopów”. Na czele nowego rządu stanąć ma obecny minister rolnictwa, Poniatowski. Obecny premier Kozłowski objąć ma tekę ministra oświaty, z której ustąpi min. Jędrzejewicz. Sprawy wewnętrzne utrzyma minister Kościatkowski, którego nowy

łagodniejszy kurs pochwalany jest przez czynniki decydujące.

Najcharakterystyczniejsze są pogłoski o obsadzeniu teki Ministerstwa skarbu. Rozeszła się pogłoska, że obecny minister skarbu, Zawadzki, który od paru lat boryka się z ciężką sytuacją finansową i z wielkimi deficytami budżetowymi, odejdzie ze swojego stanowiska, a na jego miejsce przyjdzie b. minister skarbu Ignacy Matuszewski.

Zabójca syna Lindbergh'a skazany na śmierć

Charakterystycznym dla stosunków amerykańskich obrazkiem jest reprodukcja powyższego afisza przedstawiającego skutego łajdaka mordującego dziecko Lindbergha — Bruno Hauptmanna, na tle wyrysowanej sceny porwania dziecka. Na afiszu widnieje napis: winien.

NOWY JORK, 14.2. Przez cały wczorajszy wieczór Ameryka żyła pod znakiem kończącego się procesu przeciwko mordercy małego Lindbergha, Brunona Hauptmanna. Już przedwczoraj zaczęły się przemo-

wienia stron, a w środę popołudniem przewodniczący rozprawy udzielił osnutej pouczeń ławie przysięgłych.

Wśród mieszkanych napięcia tysiącznych mas turystów, którzy na ogłoszenie wyroku przybyli specjalnie do Flemington 12 sędziów przysięgłych udało się do ściśle izolowanej sali, ażeby dyskutować nad werdyktem.

Tymczasem przed gmachem sądowym tłum urządził demonstrację domagającą się śmierci Hauptmanna, a w wypadku, gdyby sędziowie przysięgli nie uznali jego winy złeczenia zbrodniarza. Rozruchy przybrały tak groźny charakter, że przewodniczący trybunału sprowadził policję i silnym kordonem otoczył cały gmach sądu.

Po pięciu godzinach otworzyły się drzwi sali, gdzie obradowali przysięgli i wyszedł z nich przewodniczący ławy. Wszyscy myśleli, że werdykt już zapadł, a tymczasem zażądał on śniadania dla przysięgłych. Była to niewatpliwa zapowiedź, że obrady nad werdyktem potrwają jeszcze długo.

Przewodniczący trybunału już przed północą zamierzał opuścić gmach sądu i udać się na spoczynek do domu, ażeby tam oczekiwać na werdykt. Zatrzymał go szeryf oświadczając, że po pięciokrotnym głosowaniu przysięgli wydali wreszcie werdykt.

Na salę sądową wchodzi najpierw

prokurator, potem zajmują miejsca obrońcy, a wkrótce przyprowadzają strażnicy Hauptmanna.

Hauptmann jest bledy, stąpa niepewnym krokiem i zajmuje miejsce w pierwszym rzędzie ławy oskarż.

Cztery kobiety, należące do składu ławy przysięgłych cicho płaczą. A tymczasem wiadomość o zakończeniu obrad ławy przysięgłych podawana z ust do ust lotem błyskawicy rozszerza się po całym mieście.

Przewodniczący ławy przysięgłych wstaje i na pytanie sędziego Trenharda o treść werdyktu, mówi drżącym głosem: Winien. Winien mordu pierwszego stopnia.

Na sali zapanowała grobowa cisza. Po upływie kilkunastu sekund wstaje przewodniczący Trenhard i wypowiada ważne słowa:

— „Brunonie Ryszardzie Hauptmannie. Uznany Pan został winnym morderstwa pierwszego stopnia i według ustawy musi Pan ponieść karę śmierci w terminie ustalonym przez trybunał”.

Podczas ogłaszania tego wyroku Hauptmann zachwiał się, zrobił kilka kroków, jak gdyby chciał coś powiedzieć, poczem powoli odwrócił się i razem ze strażnikami skierował powoli swe kroki w stronę więzienia.

Hauptmannowa zanosila się od płaczu i głośno szlochała, powtarzając kilkakrotnie: „Teraz nic już nam nie pozostało”.

Tłum, otaczający gmach sądowy, jeszcze wczoraj tak wojowniczo domagający się śmierci dla Hauptmanna, przyjął wyrok w zupełnym milczeniu. Pierwszy wiceprokurator Peacock oświadczył, że wyrok odpowiada oczekiwaniom narodu, domagającego się jak najsurowszych kar dla ludzi wyrządzających krzywdę dzieciom.

Według postanowienia sądu Hauptmann ma być stracony na elektrycznym krześle w ciągu tygodnia rozpoczynającego się w dn. 18 marca.

Nie ulega wątpliwości, że obrońcy Hauptmanna złożą odwołanie, wskutek czego wykonanie wyroku zostanie automatycznie odroczone.

PODZIĘKOWANIE

Przewielebnemu Księdzu, Związkowi Strzeleckiemu w Poraju, Przyjacielom i Znajomym, którzy oddali ostatnią usługę drogiemu naszemu Ojcu

**GUSTAWOWI ALBINOWI
GIERSZOWI**

zmarłemu dn. 10 lutego 1935 r., składamy z głębi serca płynące podziękowanie
920 Rodzina.

Wylosowane bony FUNDUSZU INWESTYCYJNEGO.

WARSZAWA, 14.2. PAT. — 14 lutego wylosowano do umorzenia bony funduszu inwestycyjnego oznaczone numerami: 8230, 13162, 13549, 15238, 16778, 23241, 35497, we wszystkich dziesięciu seriach. Wypisanych na podstawie rozporządzenia Ministerstwa Skarbu z 10 listopada 1933 r. Wylosowano bonów wykupiwanych są przez kasy Urzędów Skarbowych po zł. 100 na bon 25 złotych.

Górny Śląsk — Śląsk Opolski 2:1

Rozegrany wczoraj w Świerkocicach mecz hokejowy reprezentacji Górnego Śląska i Śląska Opolskiego zakończył się zwycięstwem Górnego Śląska w stosunku 2:1.

W bagnie rozpusty i zbytku

Jak żyła żona „arcybiskupa” Kowalskiego

„Biskupa” i „kapłani” marjawicy, którzy wystąpili przeciwko „arcybiskupowi” Kowalskiemu, wydali „Jednodniówkę marjawicką”, w której wyjaśniają podłoże i powody wystąpienia przeciwko Kowalskiemu, a jednocześnie, choć zdemaskować i pognać przeciwnika, uchylają rąbek zasłony, okrywającej marjawizm i życie przywódcy tej sekty.

Rzecz zrozumiała, że relacje te są podane w formie bardzo ogólniej i powściągliwej, a jednak i z tego materiału łatwo wywnioskować, że sekta ta przypomina dzieje biblijnej Sodomy, a jej wódz Kowalski polskiego Rasputina.

Na potwierdzenie tego warto przytoczyć wyjątki z artykułu, pt. „Jezabel w marjawizmie”, umieszczonego w wymienionej jednodniówce: „Z szeregu postaci niewiast, występujących w Piśmie św. Starożytności, zasługują na uwagę postaci Jezabel, żony króla Izraelskiego, Achaba. Ona była sprawczynią ukamienowania Jezrahelczyka Nabotha, którego winnicę postanowił za wszelką cenę zagarnąć Achab. Jezabel dopomogła mu do tego w zbrodniczy sposób (III Ks. Król. r. 21).

Jezabel to uosobienie niewiasty, będącej złym duchem swego męża. Tak mówi o tem Pismo święte: „A nie był drugi taki, jako Achab, któryby był tak zaprzędan, aby czynił zło przed oczyma Pańskimi, bo go podszczuwała Jezabel, żona jego” (III Ks. Kr. 21).

Dziwnym zbiegiem okoliczności, postać starotestamentowej Jezabel i obecnie żyjącej S. Izabeli, żony byłego Arcybiskupa Kowalskiego, uderzają podobieństwem nie tylko imion, lecz i roli, jakie odegrały w życiu swych mężów. Jak tam w Starym Testamencie Jezabel podszczuwała swego męża, tak marjawicka Jezabel pod tym względem prześcignęła Hamtą.

My Siostry, kochające Zgromadzenie i będące świadkami życia S. Izabeli, od szeregu lat z największym smutkiem widzieliśmy, że nasza Przełożona nie prowadzi nas drogą Mateczki, że nie tylko nie jest dla nas wzorem, lecz pod każdym względem daje nam zgorszenie i przykładem swoim niszczy ducha Sióstr i rozluźnia Regule.

Przełożona powinna być dla nas wzorem ubóstwa, tak jak była Najdroższa Mateczka. Jak wypełniała ślub ubóstwa S. Izabela? Zbierając w myśl fakty wykroczeń przeciwko temu ślubowi z kilku lat obserwacji, mamy ich tyle, że tomy można niemal zapisać. Jest sporo faktów nie pozbawionych i humoru. Ogólnie mówiąc,

żadna gwiazda ekranu, żadna przedstawicielka spośród wszystkich królowych i królowien świata nie miała i nie ma tyle wymagań, tyle grymasów, dochodzących do horendalnych dziwactw, dotyczących tualety, ile ich miała, możliwe i ma, była Przełożona. Puchy łabędzie, angorska wełna królika, najcenniejsze jedwabie na obłamówki, jedwabiem szyta bielizna, wstążki, liberty i t.d. — wszystko to było jeszcze za ordynarne, za ciężkie, za bardzo kłujące. Wymaganie najlepszych materiałów na ubranie, niszczenie drogich materiałów przez niezliczone przeróbki, ciągła zmiana różnych rzeczy, które już spowodziwały — rujnowały ducha Sióstr. Dziwaczu zaś przy dopasowywaniu ubrania, były wprost bajeczne. Siostry przebrały się czasami jedną i tę samą rzecz po piętnaście razy. Jedną z Sióstr szwaczek mówiła, że jeżeli będzie musiała przerobić jakąś rzecz szesnasty raz, to się utopi w Wiśle. Nie obchodziło się też bez scenek humorystycznych, np.: S. Izabela po raz niewiadomo który okazała coś przerobioną. Siostry zrozpaczone i zniechęcone dosłownie nie ruszyły nie z tej rzeczy i po paru godzinach lub na drugi dzień oddawały ją, a dawna Przełożona zachwycała się nadzwyczajnie, że tenak tak dobrze pasuje. Siostry śmiały się tylko z tych niepojętych dziwactw. A ile razy Siostry były karane za niedogodzenie grymasom tej osoby. Raz jedenaście Sióstr miało być ukaranym, lecz po-

nieważ była za duża liczba, dali spokój.

Grymasy pod względem jedzenia dorównywały grymasom w ubiorze. W pokoju „ubogiej Przełożonej” nie schodziły ze stołu cukry, czekolada, owoce i wino w tym samym czasie, gdy ogół Sióstr nie miał na cukier i pił gorzką kawę i czasami nie miał chleba. Co jednego dnia smakowało, wprost zachwycało, to po paru godzinach było odrzucone, jako coś wstępnego. Pewnego dnia aż 12 potraw musiały Siostry przyrządzać, na miejsce najdroższe prowianty kupować, bo nie byłej Przełożonej nie smakowało. Ile znieść musiały biedne Siostry kochanki, to trudno, wypowiedzieć.

Pomijam już mieszkankę i inne, również niezgodne ze ślubem ubóstwa, posiadane rzeczy.

Tak wypełniała ślub ubóstwa dawniejsza Przełożona SS. Marjawitek, S. Izabela.

Co się tyczy ślubu posłuszeństwa to pozornie zachowywała go w ten sposób, że nie Regule była posłuszną, nie testamentowi Mateczki, ale we wszystkim bez zastrzeżeń słuchała tylko byłego Arcybiskupa. Łamała ślub posłuszeństwa była Przełożona jeszcze i w ten sposób, że podszczuwała zdegradowanego Arcybiskupa, aby wymagał od Sióstr bezwzględnego posłuszeństwa i w tych rzeczach, które były wyrażone przeciwne ich sumieniu, a według Reguły posłuszeństwo nas wtedy nie obowiązuje (Dz. M. str. 341). To ślepe posłuszeństwo S. Izabeli miało miejsce, gdy chodziło o dogodzenie zachciankom byłego Arcybiskupa, w wielkość zaś innych wypadków przeprowadzała swoją wolę, często przeciwną woli swego męża (szczególniej jeżeli chodziło o ostry zarządzenia lub karanie Sióstr i dzieci), który jej wtedy niegala.

Wykroczenia przeciw ślubowi wynagradzania zniewag, wyrządzonych Panu Jezusowi Utajonemu w Przenajświętszym Sakramencie, chyba są największe, ponieważ ubóstwiając człowieka, postawiła balwana na miejscu Boga. Ile razy S. Izabela wyrzucała Siostrom, które opierały się i nie chciały pozyskiwać względów i łask byłego Arcybiskupa, że nie kochając jego, tem samem nie kochają Pana Jezusa. Prawdziwość tych słów mogą potwierdzić wszystkie Siostry.

Widzimy z powyższych faktów, że S. Izabela nie tylko nie wypełniała ślubów ubóstwa, posłuszeństwa i wynagradzania zniewag, wyrządzonych Panu Jezusowi Utajonemu w Prze-

najświętszym Sakramencie, lecz ciężko przeciwko nim wykroczyła. Łamanie tych ślubów spowodowało takie zaćmienie umysłu, że wykroczyła i przeciw ślubowi czystości, nie widząc już w ciemnościach ducha jaką drogą ma kroczyć. Łamanie ślubu czystości polegało na tem, że skłaniała i uczyła Siostry jak mają podobać się arcybiskupowi — drugiemu Chrystusowi. Starała się zapelnić klasztor ładnymi Siostrami, aby zaś mieć ładne Siostry w internacie w Płocku tylko ładniejsze dzieci były zatrzymywane, a brzydsze wysyłane na filiję. Nie dalej jak w bieżącym roku szkolnym uczennica kl. IV Natalja Karpińska miała wyjechać z Płocka, ponieważ się nie podobala z nrody, dopiero na prośby nauczycielek zostawiono ją w Płocku.

Główną sprawą byłego Arcybiskupa obudziła nasza czujność, lecz dopiero w ostatnich miesiącach otworzyły się nam zupełnie oczy na rzeczywistość.

Wystarczy już przytoczone fakty, aby stwierdzić, że jak Jezabel ze Star. Test. za wszelką cenę chciała nabyć upragnioną winnicę Nabotha dla swego męża, tak obecnie żyjąca Jezabel również za wszelką cenę pragnęła nabyć winnicę Pańską dla swego męża, zabijając w duszach i sercach sadzonek tej winnicy miłość i wiarę w Baramka Utajonego, a stawiając na jego miejscu człowieka-balwana.

Tak w świecie własnych relacji wygląda działalność sekty marjawickiej, nie przeto dziwnego, że społeczeństwo zapytuje, kiedy władze położą kres tej rozpucie i zgniliznie.

Zgon nauczyciela

Spółczesność powiatu wielickiego, a w szczególności nauczycielstwo wstąpiła do niej z wielką żałobą, ponieważ zmarł jeden z jej najwybitniejszych i cenionych kłmowników szkoły pow. w Skomlinie, a to Teodor Trojanowski. Sp. T. Trojanowski w czasie lekcji matematyki w jednej z klas w pewnej chwili odczytał z głosem do dzieł Ucisze się dzieci, słaby jestem, pawie będę umierał. Chwyciwszy się za serce w oczach 50-letni dzieci osunął się martwy z katedry. Pogrzeb Sp. T. Trojanowskiego zamienił się w wielką manifestację ludności Skomliny i okolicy, gdzie Sp. Trojanowski znany był jako energiczny i czynny działacz społeczny.

Zapisujcie się na członków LOPP.

ZAKOPANE --

Sienkiewiczówka

UL. ZAMOJSKIEGO PENSJONAT I-ej KAT.

Poleca słoneczne pokoje z balkonami.

Apartamenta z łazienkami.

Pokoje do kart. — Salony towarzyskie.

Wykwintna kuchnia.

Na życzenie djetetyczna.

Ceny po świętach niższe.

ANTONI HRAM.

Sobowtór Doktora Bauma

powieść.

33.

— W zdumienie mnie wprowadza fanatyczna wprost wiara, z jaką pan głosi te niestworzone brednie, — przemówił z pobłażliwym uśmiechem, kiedy jego głos w rogach okularach przerwał potok swej elokwencji, aby zacerpnąć świeży chłust nieżłkiego powietrza. — I jeżeli, — ciągnął dalej, — z początku uważałem, że mam przed sobą wynalazcę szanownego, pragnącego zarobić na tej zawiśniętej sprawie, — obecnie przekonywuję się, że jest pan tylko biednym, nerwowo chorym człowiekiem, dla którego mam jedynie wyrazy współczucia...

Ala to było wszystko, na co mógł się prokurent zdobyć bohaterstwu wysiłkiem swej słabej woli. Poprostu przelaskł się śmiałości wypowiedzianych słów, i ledwie ostatnie brzmienie głosu wślknęło w wilgotne, gęste powietrze. Łachowicz był już na powrót tym samym słabym, nieszczęśliwym człowiekiem, zdłasnym na łaskę rozkapryszanego losu.

Tymczasem, jego niezadowolony i na wszystkie uważny, interlokutor zdołał swym wypaśnym uchem pochwylić nieznamne drżenie głosu, jakim prokurent wymówił ostatnie słowa, i po twarzy rozciągnął mu się szeroki, swobodny uśmiech.

— Przyjmuję do wiadomości opinie, jaką pan

naczył o mnie wyrazić, panie Łachowicz... he, he, he... — śmiał się poklekując łamtego po ramieniu. — Nie mam sobie — nic już do zamknięcia, — ciągnął, — i dlatego zechce pan jeszcze cierpliwie do końca wysłuchać mojej rady, z jaką tużaj przyszedłem, a zasobowam się do niej, lub zlekceważenie, pozostawiam jedynie do pańskiego uznania. Odchrząknął, poprawił okulary i obejrzawszy się dookoła, mówił już dalej szepcąc:

— Niech pan nie myśli, panie Łachowicz, że tylko ja pana widziałem owej pamiętnej nocy... Właśnie pama również Halina Wirska, gdy pan zakradał się do okna swojej ofiary, chociaż ten szczegół zabija na śledztwie. Nie wiem dlaczego tak właśnie postąpiła, faktem jest jednak, że utrudniła śledztwo, co zemszcilo się na niej w ten sposób, że obecnie wszystkie miały posłanki skłoniwały się przeciw niej i dziś nad ranem zostanie aresztowana. Sedzia śledczy, jak to zdołałem stwierdzić, wydał już odpowiedź ku temu zarządzenia...

I przypuszczam, — ciągnął dalej, — że wówczas nie mając innego wyjścia, powie prawdę... Powie poprostu, że owym skradającym się do okna osobnikiem był pan prokurent Łachowicz...

To tylko co chciałem panu powiedzieć, nie mając wcale zamiaru szkodzić. Ma pan jeszcze dość czasu by przystosować się do alibi. Inaczej, będzie z panem kłopot, panie prokurencie, bo choćby jej nawet nie chcieli wierzyć, to wystanę porównać faktylokopię zdjęć, odcisków, jakie pozostawił pan na szybie, aby stwierdzić niezłobnie pańską winę...

A wówczas moje pięć tysięcy diabli wezmą...

O to mi tylko chodzi, panie prokurencie Łachowicz... Jestem egoistą... he, he, he... i dlatego ostrzegam!... — zaśmiał się jakos nieśmiało, i nim to prokurent zdołał spostrzec, uśmiech duchi, bożym, ostatnie wślknął w pomokę nocy.

ROZDZIAŁ VII.

Nowa niespodzianka.

Nagle zniknięcie Haliny Wirskiej było nie tylko niespodzianką dla sędziego śledczego, który miał się tenaz w bezsilnej wściekłości, ale przede wszystkim dla Młotockiego i jego zainfatu wspólniowca, aspiranta Dąbrowskiego.

Sędzia Bolański był w pierwszym rzędzie rozgoryczony na starego komisarza, ponieważ ten do ostatka uparcie obstawał przy niewiomości młodej nauczycielki, co do pewnego stopnia wpłynęło na opóźnienie decyzji jej aresztowania. Mimo to ambi-ty uniezłomki, jakim był sędzia Bolański, nie tracił nadziei, że wkrótce uda mu się odnaleźć morderczynię i w tym też celu uruchomił cały aparat wywiadowczy, rozsyłając jednocześnie listy gończe i telefonogramy do wszystkich sądeków kraju.

Praca ta jednak nastroczała wiele trudności, chociażby z tego tylko względu, że nie zdołano nawet w przybliżeniu określić kierunku ucieczki domniemanej morderczyni, ani też okoliczności temu towarzyszących.

(D.c.m.)

W 17 lat po wielkiej wojnie

Niejednokrotnie stwierdzano, że o bóz rewizjonistyczny w Europie, którego arzonem były Niemcy, znacznie osłabił. Najpierw odpadły od niego Sowiety, potem Włochy. Odsunęła się od niego także Litwa i Bułgaria. Wprawdzie Węgry nadal jeszcze zerkała w stronę Berlina, ale za- tang włosko-niemiecki o Austrię odstąpił nieco zapłaty Węgrów pod adresem Niemiec, albowiem grają oni nie tylko na Berlin, ale i na Rzym.

Mimo rozbięcia obozu rewizjonistycznego, pozycja poszczególnych państw rewizjonistycznych w Europie wzrosła. Przedewszystkiem Niemiec. Dawno już uwolniły się one od rozmaitych przepisów, krepujących ich ruchy polityczne i podważających ich siłę. Zwolniły się od kontroli zbrojeń, przestały płacić długie wojenne, odzyskały Nadrenję i Zagłębie Saary, a obecnie obalają 5 części traktatu Wersalskiego, ograniczającego ich siły zbrojne.

Niemcy wracają, jako równouprawniony członek rodziny narodów, na widownię międzynarodową. Wracają, oparte o dużą i silną armię, którą zdołali rozbudować mimo ograniczeń traktatowych. Jeden tylko krok ich dzieli od formalnego uznania ich zbrojeń i potargania przepisów wersalskich, krepujących zbrojenie Rzeszy. Ostatnie rozmowy francusko - angielskie w Londynie były właściwie zapowiedzią równouprawnienia Niemiec w dziedzinie zbrojeń.

Równouprawnienie Niemiec musi za sobą pociągnąć także równouprawnienie i innych państw, którym traktaty pokojowe narzuciły ograniczenia wojskowe.

Weźmiemy czy, później Węgry, Bułgaria i Austria otrzymają prawo takich samych zbrojeń, jakie posiadają ich sąsiedzi. Jedynym ograniczeniem w ich zbrojeniach będzie ich zdolność gospodarcza i finansowa.

Wprawdzie Francuzi przy rozmowach o równouprawnienie wojskowe próbują zachować pewną proporcję w siłach armii francuskiej i niemieckiej, a państwa Małej Ententy chcą skłonić Węgry do wyrzeczenia się hasła rewizjonistycznych i powrotu Habsburgów, ale dziś już fakty to daleko zaszyły, że niema mowy o utrzymaniu ograniczeń wojskowych dla Niemiec, Węgier, Bułgarii i Austrii. Zresztą wymienione państwa dawno już przeszły do porządku dziennego nad ograniczeniami wojskowymi, rozbudowując swe siły zbrojne. Szczególnie ma Niemiec wzorowały się Węgry, które już dziś posiadają dużą, w nowoczesny sposób uzbrojoną armię. A Austrię, zagrożoną przez Niemcy, dawno już Włosi i Francuzi namówili do powiększenia swych sił zbrojnych.

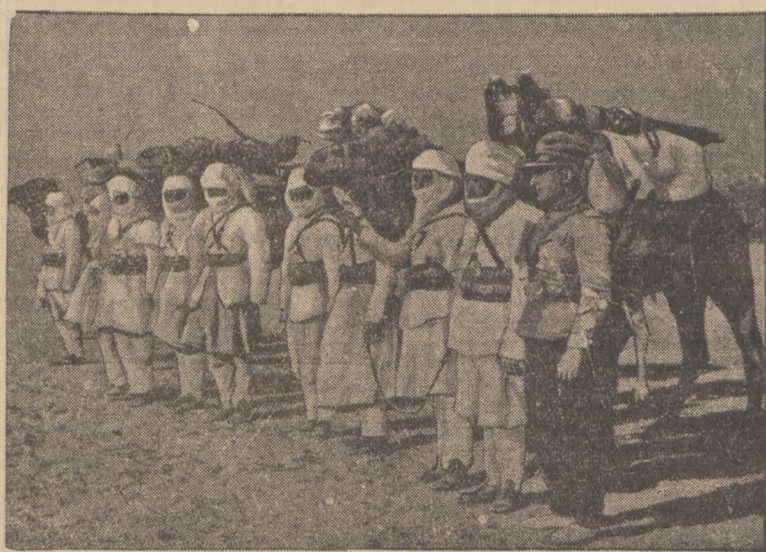
To też właściwie traktaty międzynarodowe, które po wielkiej wojnie ustanowiły nowy porządek w Europie, leżą w gruzach. Podcięto je także oświadczenie Polski w sprawie tra-

ktatów o mniejszościach narodowych. Jedynie z tych traktatów pozostały nowe granice w Europie. Ale i one są atakowane, jeśli sobie przypomnimy, że Niemcy ostrzą sobie zęby na Austrię, a Węgry głośno domagają się „pokojowej” rewizji swych granic z państwami Małej Ententy.

Do niedawna Niemcy atakowały granice Polski a nawet Francji. Wprawdzie ostatnio Hitler wyrzekł się dążeń do odzyskania Alzacji i Lotaryngii, a z Polską zawarł układ, wyłaczający na lat 10 czynnik siły ze stosunków między obu państwami, ale nie oznacza to, aby Niemcy raz na zawsze uznały zachodnie granice Polski. Po latach dziesięciu mogą nanowo

kwestjonować przynależność Pomorza i G. Śląska do Polski.

Tak wygląda Europa w 17 lat po wielkiej wojnie, która się zakończyła przegraniem Niemiec, Austro-Węgier, Bułgarii i Turcji oraz powołaniem wielu nowych państw państwowych do życia. Pokonane państwa, a szczególnie Niemcy i Węgry, powoli odzyskują siły i zaczynają się głośno upominać o „poprawki” terytorjalne. Nic dziwnego, że zwycięskie państwa pomnażają swoje siły zbrojne, aby pobite państwa nie zdystansowały ich w wyścigu zbrojeń. Bowiem doświadczenie historyczne ich uczy, że wcześniej czy później powróty się próba sił państw w postaci nowej wojny.

Włoski oddział wojska kolonialnego (tenty onja góriska) jako składowa część armii udającej się na pogranicze Abisynji.

PISMO OJCA ŚW. do J. Em. ks. kard. Prymasa Hlonda

Jego świątobliwość Ojciec św. Pius XI wysłał do J. Em. ks. kardynała Hlonda, prymasa Polski, własnoręczne pismo treści następującej:

„Ukochanemu Synowi Naszemu Augustowi Hlondowi, św. Rzymskiego Kościoła Kardynałowi, Presbiterowi tytułu św. Marji de Pace, Arcybiskupowi Gnieźnieńskiemu i Poznańskiemu Pius Papież XI.

Ukochanemu Synowi Naszemu pozdrowienie i Błogosławieństwo Apostolskie.

Czytając Twój ujmujący list, pisany przed uroczystością Bożego Narodzenia, byliśmy radośnie i miło tem poruszeni, że niezmiennie żywisz względem Nas te uczucia oddania, które są Nam oddawna wiadome i których tylekroć od Ciebie już zaznaliśmy.

Sprawa nam ponadto wielką radość, że także duchowieństwo i wierni obu Twoich rozległych Archidiecezji są przejęci tem samym, co Ty, przywiązaniem do Stolicy Apostolskiej i upatrujemy w tym fakcie

szczególniejszy powód, aby Ci wyrazić Nasze zadowolenie i powinszowanie. To złączenie dusz bowiem jest rzeczywistą łaską Boga, który w życiu Kościoła to sprawia, że jego członkowie, zespolone jednością myśli, rządzą się w swym wzajemnym stosunku duchem wspólnoty i pokoju.

Zyczącemu sercem przyjujemy, przeto wyrazy Twojego oddania i składamy Ci nawzajem ojcowskie życzenia, prosząc usilnie Boga, abyś Ty doznawał na każdym kroku dobroczynnej pomocy opieki Bożej i aby w wielkiej obfitości spływały na Ciebie niebieskie dary i pociechy.

W zadatek tych łask Bożych i w dowód Naszej najwikszej życzliwości udzielam najczulej w Panu Błogosławieństwa Apostolskiego Tobie, Umilowany Nasz Synu, Twoim Biskupom sufraganom, całemu duchowieństwu i wiernym Twojej arcybiskupiej trosce powierzonym.

Dam w Rzymie u św. Piotra, dnia 10 stycznia 1935 roku, Pontyfikatu naszego trzynastego.

Pius Papież XI.”

Jak żyją żydzi w hitlerowskich Niemczech?

Rządy hitlerowskie w Niemczech i prześladowanie żydów, na początku dosyć gwałtowne, spowodowało znaczne zmiany w środowiskach żydowskich. Silny ruch emigracyjny zmniejszył znacznie liczbę żydów, żyjących w Niemczech dzisiejszych.

Pierwsze miesiące rządów swastyki były miesiącami gwałtownego wstrząsu i chaosu. Najłatwiej opamiętać się było sjonistom, i to co do ich światopoglądu, jak i pracy publicznej. Sjonisci bowiem nigdy nie wierzyli w żydowską przyszłość w państwach, w których żyją, a zwłaszcza i obecnie w większej

mierze mogli propagować przesiedlenie do Palestyny. Natomiast nowa sytuacja ciężko kławała się we znaki niesjonistom, którzy dawno już zrozumieli, że w niemieckim życiu. Grunt usunął się im spod nóg.

WYRZUCENI Z ŻYCIA SPOŁECZENSTWA.

Z nastaniem hitleryzmu niektóre organizacje żydowskie, jak np. towarzystwo dla walki z antysemityzmem, zostały zamknięte. Niektóre nie przestały istnieć, są to gminy żydowskie i Centralny związek niemieckich obywateli

żydowskiego wyznania. Około tych stowarzyszeń zgromadzili się żydzi, żyjący w Niemczech, aby nieść pomoc współwyznawcom, którzy pozbawieni zostali zarobku i aby kontynuować pracę kulturalną.

Żydowski antysemityzm usunięci zostali ze wszystkich teatrów i orkiestr, tak samo jak dziennikarze, pisarze, profesorowie itd. Żydom nie zakazano uczęszczać na koncerty, ale zakazano im występować w nich. Żydzi mogą czytać gazety, ale nie wolno im pisać dla czasopiśm.

WŁASNY TEATR I UNIWERSYTET.

Na tem tle powstał „Kulturbund”, który wytyczył sobie zadanie wybudować przynajmniej surrogat kulturalnej instytucji dla publiczności żydowskiej. „Kulturbund” powołany został jako zamknięte towarzystwo, udział mogą brać tylko żydzi i to za specjalnymi biletami wstępu (z fotografią), na wzór paszportu, stwierdzającego, że uczestnik jest żydem.

Stowarzyszenie szybko się rozwinęło i dziś już posiada filjalne oddziały na prowincji. W Berlinie „Kulturbund” liczy przeszło 20.000 członków.

W ramach „Kulturbundu” założony został swego rodzaju „Żydowski Uniwersytet Ludowy”, w którym odbywają się odczyty i prowadzone są kursy. Wykłada się o żydostwie, Palestynie, filozofii, sztuce. Urządzane są kursy różnych języków, wykłady handlowe i t. p.

WŁASNA PRASA.

Częściowo utrzymała się też prasa żydowska w Niemczech, obsługująca również tylko żydów.

Niemieccy żydzi, którzy przeżyli nieszczęśliwy atak po pierwszym okresie paniki, znowu się opamiętali i już organizują swe życie, dostosowując się do nowych warunków. Obecnie można zauważyć już pewną stabilizację, ale trudno przewidywać, co będzie dalej, bowiem wszystko zależy będzie od dalszego rozwoju wypadków w Niemczech.

Z. R.

Z DNIA

O KONSTYTUCJI GLUCHO.

Dyskusja nad budżetem w Sejmie ukończona. Senat zatwierdził z budżetem niewątpliwie w tempie błyskawicznym, kończąc tem samem ostatnią już sesję bieżącej kadencji naszych ciał parlamentarnych.

Leć co dalej?

O Konstytucji glucho. Według wszelkiego prawdopodobieństwa czynnik miarodajny jeszcze w tym względzie nie wypowiedział swego zdania i sprawa cała, jak można sądzić, zawisła w powietrzu.

Leć parlament kończy swój żywot i należałoby oczekiwać rozpisania nowych wyborów. Ale według jakiej ordynacji... starej, czy też nowej, która istnieje jednak do tej pory jedynie w projektach.

W związku z tem w kręgach politycznych krąży szereg pogłosek usiłujących przebić się przez mgłę niepewności i odgadnąć bliską przyszłość. Jedni przepowiadają, że zaraz po rozwiązaniu Sejmu nastąpią radykalne zmiany w rządzie i powierzenie funkcji premiera min. Beckowi. Inni mówią o zwolnieniu sesji nadzwyczajnej dla uchwalenia nowej Konstytucji i nowej ordynacji wyborczej. Inni wręcz przepowiadają wielką niespodziankę. Ma nią być podobno wniesienie projektu nowej ordynacji wyborczej jeszcze na bieżącą sesję i uchwalenie jej bez uchwalenia Konstytucji, którą zajęłyby się nowowybrany Sejm.

O ile ta pogłoska odpowiada prawdzie, nowe wybory odbyłyby się już na zasadzie zmienionej ordynacji.

Anarchiści polscy

STANĄ NIEBAWEM PRZED SĄDEM.

Zostało już zakończono śledztwo w sprawie jacyśki anarchiści polscy, o których wykryciu swego czasu donosiliśmy.

Anarchiści — jak stwierdziło śledztwo — tworzyli ostatecznie t. zw. „dziewiątki”, które były kierowane przez delegatów. Delegaci znowu stykali się na „zjazdach” a przedstawicielami owych „zjazdów” wchodził w skład organizacji kierownictwo. Anarchiści polscy byli falą „międzynarodowej federacji anarchistycznej” w Warszawie i, co ciekawsze, uważali za swego głównego wodza — znanego niedawno anagrama Machno, który był w r. 1925 sądzony w Polsce pod zarzutem usiłowania oderwania części obszaru państwa na rzecz ZSRR.

Machno zasiadał wówczas przed sądem okr. w Warszawie wraz ze swoją żoną i całym sztabem, lecz po kilkutygodniowej rozprawie wszyscy zostali uwolnieni, a następnie internowani.

Po śmierci anagrama Machno anarchiści warszawscy zaczęli skupiać się na pogrzeb swego „początku”.

Pamiętaj o Funduszu Obrony Morskiej.

UWAGI.

Nauczyciel polski na obczyźnie

Okres zbiórki na Fundusz szkolnictwa polskiego zagranicą poruszył na łamach prasy zagadnienie szkoły polskiej na obczyźnie. Inicjatorom zbiórki chodziło przede wszystkim o skuteczne wezwanie całego społeczeństwa do zbiorowej ofiarności na rzecz szkolnictwa polskiego poza granicami kraju. Jest rzeczą naturalną, że podkreślono oraz uwypuklono wszystkie braki w tej dziedzinie, przedstawiono z całym obiektywizmem jak niska jest liczba dzieci, uczących się na emigracji w języku ojczystym, w jak ciężkich warunkach pracuje na większości terenów emigracyjnych polska szkoła.

Zainteresowanie, jakie wzbudziło szkolnictwo emigracyjne, nie może być przejściowe. Los dzieci polskich, zagrożony na obczyźnie wynarodowieniem musi być stałą i głęboką troską całego społeczeństwa. Złożyliśmy wspomniane dowody, że potrafimy zdobyć się na wielki i planowy wysiłek zbiorowy, jeżeli uczynimy jakiegoś hasła bezwzględny obywatelskim nakazem „LOPP”. Liga morka i kolonialna — są temi dowodami świadomej, zorganizowanej i wytrwałej zbiorowej pracy.

Podczas niedawnego zjazdu uczestników walki o szkołę polską padały zdania, że powinniśmy być szczęśliwi, nie potrzebując już walczyć o zdobycie szkoły polskiej, posiadając ją jako integralny element wywalczonej Niepodległości. Istotnie, ta dawna walka o panowanie polskiego słowa w murach szkolnych o coraz wyższy poziom polskiej szkoły, o coraz większe i godniejsze dla nas miejsce w naszym państwie. Najbardziej wysuniętą placówką na froncie tej walki jest polska szkoła zagranicą. Zdobyć się na wielki, konstruktywny wysiłek, wywalczyć polskiemu słowu prawo i możliwość przemawiania do młodzieży polskiej we wszystkich krajach świata — to jest hasło tej walki, bezwzględny narodowy nakaz wyzwolenia Polski. Nakaz ten obowiązuje wszystkich. Naród i społeczeństwo muszą dostarczyć niezbędne środki: materialne, moralne, prawno — polityczne. Ale wykonawcą w ten sposób zrozumianego nakazu będzie ten bezimienny, zawsze ofiarny i prawie zawsze zapomniany budowniczy Nowej Polski — nauczyciel polski!

W prasie wszystkich kierunków i odcieni umieszczono sporą garść artykułów o szkole polskiej na emigracji. Ile jednak miejsca w tych artykułach poświęcono nauczycielowi polskiemu na obczyźnie? Zbyt często zapomina się, że szkoła, to nie tylko dzieci, rodzice, budynek wraz z pomieszczeniami szkolnymi, ale również i — nauczyciel.

Nauczyciel polski na emigracji ma przed sobą specjalne zadania, wymagające nie tylko znacznej sumy dodatkowych wiadomości z dziedzin, leżących poza obrębem właściwej pedagogiki, ale również odpowiedniego psychicznego nastawienia, jakie może w nim wytworzyć jedynie należycie poparcie ze strony państwa oraz społeczeństwa w kraju. Nauczyciel polski na emigracji nie jest tylko pedagogiem. Przeważnie jedynym inteligent w środowisku robotniczym lub chłopskim, musi on spełnić rolę doradcy w całym kompleksie społecznych, gospodarczych i nawet prawnych trudności, jakie napotyka emigrant polski na obcej ziemi, w nieznanym mu środowisku. Przewodnik w pracy kulturalno — oświatowej i społecznej, kierownik wszelkich organizacji, w jakie przyobleka się zbiorowe życie emigracji, bardzo arbiter w prywatnych sporach, nauczyciel urasta do roli prawdziwego zastępcy wszystkich tych czynników państwowego i społecznego życia, jakie w normalnych warunkach istnieją w kraju.

Nauczyciel polski na emigracji jest w oczach rodaków i wobec cudzoziemców reprezentantem Polski. Niezależnie, jest to reprezentant zbyt często pozostawiony własnym siłom, pozawany wszelkich środków obrony

godności i niezależności swojej placówki dyplomatycznej, nie może w każdej chwili uciekać się do pomocy konsula lub posła Rzeczypospolitej. Oczywiście — musi on posiadać niezbędną hart, wytrzymałość, niewyczerpany zasób taktów, zdolność do inicjatywy, lecz powinien mieć jeszcze dwie rzeczy: istotne, w każdym uświadliwym wypadku zgóry zagwarantowane poparcie państwa polskiego, oraz minimum uposażenia, zapewniającego mu odpowiednią, dla jego niezmiernie ważnej roli społecznej i państwowej stopę życiową.

Nauczyciel polski zagranicą, złożył dostateczne dowody ofiarnej i bezinteresownej służby. Nie chodzi mu o korzyści materialne, nie żąda żadnych funduszy reprezentacyjnych. Domaga się jedynie zapewnienia mu takich warunków pracy, by mógł sprawować swój trudny i odpowiedzialny zawód z całkowitą niezależnością i w sposób nienaruszający na szwank jego godności nauczyciela — Polaka.

Tę ostatnią rolę nauczyciela polskiego na obczyźnie niezbędnie się docenia. Każde społeczeństwo wyrabia sobie pojęcie o innych narodach i państwach, w znacznej mierze na podstawie sądu o ich przedstawicielach,

których widzi wśród siebie. Warunki tak się złożyły, że na emigracji mamy prawie wyłącznie element robotniczy i chłopski. Element ten jest bardzo wartościowy, odznacza się olbrzymią ciężką i wysokim poziomem moralnym, lecz nie może on reprezentować wobec obcych całego bogactwa kultury polskiej i świadomości polskiej myśli państwowej. Tę rolę bierze na siebie nauczyciel polski.

Rozumiemy konieczność propagandy zagranicznej, rzecz można — oficjalnej, robionej przez nasze placówki dyplomatyczne. Ale czy najlepszą propagandą nie byłby nauczyciel, szerzący wśród emigracji wiedzę o Polsce, miłość ku Polsce, poczucie niezłomnego przywiązania do swojej narodowości? Czy swoją niezmordowaną pracą, moralną aureolą ofiarnej służby dla Ojczyzny — nie byłby on w oczach obcych duchowym ambasadorem polskiej mocy, polskiego hartu?

W dniach zbiórki na Fundusz szkolnictwa Polskiego zagranicą nie zapomnijmy o tym, kto na dalekich ładach świata jest apostołem polskiego słowa, o szarym, zapomnianym, bohaterem nauczycielu polskim na obczyźnie.

Z. M.

„Raz kaczce śmierć”

Pod takim tytułem w niedzielę dnia 9 marca w salach Koła Towarzystwa w Katowicach ul. 3-go Maja 11 Syndykat Dziennikarzy Śląska i Zagłębia Dąbrowskiego organizuje „Czarną Kawkę” z taniemi występami artystów Teatru Polskiego w Katowicach i „Rarytasu”. Organizatorowie zabawy mają też przybliżyć występ znakomitego demota Ladisa — Kiepuru, brata wielkiego Jana Kiepuru. Nie bez kozary dziennikarze organizują „Czarną Kawkę” pod hasłem „Raz kaczce śmierć” mając na myśli, oczywiście kaczki dziennikarską. Tym razem zapowiedź kłopotliwego programu artystycznego na dziennikarskiej „Czarną Kawkę” nie jest żadną kawką, ale istotnie zabawa zapowiada się pod każdym względem interesująca.

Zebranie P.C.K. KOŁA SOSNOWIEC.

W ub. środę odbyło się walne zebranie sosnowieckiego Koła P. C. K. Zebranie zainicjował prezes Koła dr. Szwandbardtowa, przewodniczył p. Gollnik. Po złożeniu przez dr. Szwandbardtowa sprawozdania z działalności zarządu i przyjęciu budżetu, przedstawionego przez niego. Dojście do wniosku o wybranie zarządu. Zarząd sosnowieckiego P. C. K. ukończył swoją pracę i jak następuje: dr. Szwandbardtowa — prezes, dr. Lemańczyk — wiceprezes, p. Heff — sekretarz, p. Mileczko — zastępca sekretarza, nac. nac. — skarbnik i p. Podchwał. Komisję dochodów niestających tworzą pp.: A. Zieliński, M. Gollnik, Trybunacy. Do komisji rewizyjnej weszli pp.: K. Strzelecki, Podsiadło, Głogier i zastępca p. Wierzeński.

× Z ŻYCIA ZWIĄZKU OFICERÓW REZERWY. Dnia 10 bm. w lokalu własnym odbyło się doroczne walne zebranie Związku Oficerów Rezerwy. Koło Sosnowiec. Obradom przewodniczył gen. bryg. p. r. Suchodolski Wacław, który powołał na asystę maj. rez. Otmowskiego Henryka i kpt. Zygałdowicza Gustawa, sekretarzem por. rez. Piękarczyka Jan. Po złożeniu sprawozdania i uchwaleniu budżetu nastąpiło wybranie Zarządu. Zarządowi przystąpiło do wyboru nowych władz Koła Z. O. R. — Został wybrany do Zarządu: jako prezes gen. bryg. Suchodolski Wacław, członkowie: — kpt. Knapik Thofel, kpt. Zygałdowicz Gustaw por. Koger Bronisław, por. Korzeniowski Mieczysław, por. Piękarczyk Jan, por. Szeński Wacław, ppor. Kowalski Antoni, Wojciechowski Zygmunt, zastępcy: ppor. Szymański Stanisław, ppor. Szczepiński Ryszard i ppor. Słomczyński Adolf. Do komisji rewizyjnej kpt. Kantor — Miski Marjan, ppor. Gruszczyński Edmund, ppor. Altmstedt Hugo, zastępcy: mjr. Otmowski Henryk i kpt. Podstawski Klemens.

× Z KOŁA PRZYJACIÓŁ HARCERZY GOŁONOBU. W niedzielę dn. 17 bm. o godz. 3 popoł. w lokalu szkoły powsz. nr. 2 (nowej) w Gołonobu odbędzie się doroczne zebranie członków Koła przyjaciół harcerzy z następującym porządkiem dziennym: Odczytanie protokołu z poprzedniego zebrania dorocznego sprawozdanie z działalności zarządu, wybór nowego zarządu, wybór delegatów na zjazd oddziału i na walny zjazd Z. H. P., wniośki.

Gdyby zebranie z łaski quorum nie doszło do skutku w wyznaczonym terminie to następne zebranie, ważne bez względu na ilość zebranych, odbędzie się w tymże dniu i w tymże lokalu o godz. 3.30 popoł. × ZEBRANIE SEKCJI BEZROBOTNYCH P. Z. Z. P. P. i H. R. P. Celem poinformowania członków bezrobotnych o działalności instytutu oświaty pracowniczej i możliwościach zatrudnienia przy pracach finansowanych przez F. Pracy zarząd komisji dla spraw bezrobotnych i pośrednictwa pracy przy Polskim Związku zawodowym pracowników przemysłowych i handlowych Rz. P. w Sosnowcu zwołuje zebranie bezrobotnych pracowników członków Związku wymienionego na niedzielę dnia 17 lutego b. r. o godzinie 9 w lokalu Związku przy ul. Siemkiewicza nr. 17-a w Sosnowcu i prosi wszystkich zainteresowanych o liczny udział w tem zebraniu.

× ODPRAWA DRUŻYNOWYCH. W dniu 16 ltm. tj. w sobotę o godz. 18 w „Harcówce” plutonu „Fiona” (w domu p. J. M. Warkana), odbędzie się odpawa drużynowych hufca Dąbrowskiego.

KRONIKA ZAGŁĘBIA

KALENDARZYK

15	Dziś Faustyna
Piątek	Jutro Juliany
	Wschód słońca 6 m. 58.
	Zachód „ 16 m. 59.

Kino teatru w Zagłębiu

dzisiaj wyświetlają:

SOSNOWIEC

ZAGŁĘBIE: Ich noc.
PALACE: Siostra Marta jest śpięciem.
EDEN: Moskiewskie noce.

DĄBROWA

ARS: Taniec miłości.
BAJKA: Cienie Broadway'u i Poco pracować.

× Z PRZEMYSŁU Ubiegły tydzień nie znaczył się poważniejszymi zmianami w przemyśle Zagłębia Dąbrowskiego. Jedyne fabryka Hutechzyńskiego w Sosnowie zredukowała 50 robotników z wydziałów Wellmana i wykończalni, zaś huta Katowicka przysłała do wydziału budowlanego i walcowni 25 robotników.

× WYJAŚNIENIE DYREKCJI POCZT. W związku z artykułem, który ukazał się w „Kurjerze Zachodnim” Nr. 26 z dnia 26. I. 1935 r. p. t. „Kwiatki i biurokracja” na wycofanych znaczniach” uprasza się o przyjęcie do wiadomości i umieszczenie w najbliższym numerze „Kurjera Zachodniego” następującego wyjaśnienia: Za powiedzianą zwłoką w wymianie celowo wycofanych z obiegu z dniem 1 lutego br. znaczków pocztowych 30 gr. nie jest spowodowana, jak w powyższym artykule zaznaczono, zupełnie jakimiś względami formalistycznymi czy też biurokratycznymi, lecz istotnym specjalnym interwensem państwa, przedstawionym „Polska Poczta Telegram i Telefon” Blizszych informacji nie można natomiast udzielić ze względów zasadniczych.

Dyrektor Okręgu Pocht i Telegramów w z. Mgr. Chendyński Nacz. Wydziału.

Prosimy naszych zamiejscowych i miejscowych

P. T. Prenumeratorów

o regularne wpłacenie prenumeraty za LUTY 1935 r.

Wydawnictwo „Kurjera Zachodniego”

Teatr miejski w Sosnowcu

TEATR MIEJSKI W SOSNOWCU W STRZEMIEŻYCHACH.

Dziś, dnia 15 bm. Teatr miejski gra w Strzemiesznych komedję St. Kiedrzyńskiego „Ten i Tamten”.

TEATR MIEJSKI W MACZKACH.

Jutro dnia 16 bm. staniem K.P.W. ogłosił w Maczkach zarządza przedstawienie Teatru miejskiego z Sosnowca pt. „Stefek”.

Niedziela, dnia 17 bm. Teatr miejski w Sosnowcu występuje z scenyjną premierą: „Cudzo dziecko”. Sztuka ta weszła na wszystkie sceny Europy, ciesząc się ogromnym powodzeniem. Dzięki swemu szczeremu komizmowi, zabawnym sytuacjom i wielkimi, oraz świetnym rolom, dającym aktorom wielkie pole do popisu. Reżyserską sztukę p. H. Zeliwerowiczówna.

× PRZED BALEM W RATUSZU. W piątek dnia 15 ltm. tj. jutro w Ratuszu w Sosnowcu odbędzie się posiedzenie Komitetu balowego. Komitet prosi za naszym pośrednictwem zarząd Związku Pań Domu i wogóle wszystkie panie interesujące się balami na grzdzików o łaskawe przybycie na to posiedzenie i wzięcie udziału w organizacji balu. Zebranie rozpocznie się o godz. 19 m. 30.

× KLUB JEZDZIECKI ZAGŁĘBIA DĄBROWSKIEGO, przysyła do uruchomienia, z początkiem wiosny a. ltm. nauki jazdy konnej, zarówno dla młodzieży, jak i osób dorosłych. Klubu odbywać się będzie na ujeżdżalniach klubowych, na terenie fabryki C. G. Schön. Środki, w Sosnowcu. Osoby zainteresowane proszą się o kierowanie zgłoszeń na piśmie, z podaniem swych adresów, do Sekretarza Klubu, Sosnowiec, Mielochowskiego 3. Sekretarjat Klubu prosi o wczesne zgłoszenia, ponieważ od ilości tychże zależy będą namy i szybkość prac organizacyjnych. Po otrzymaniu koniecznej ilości zgłoszeń, zainteresowani zaproszeni zostaną na konferencję, na której omówione będą warunki kontynuacji z nauki jazdy konnej. Warunki te, zwłaszcza dla młodzieży będą bardzo przystępne.

× ZE STOWARZYSZENIA TECHNIKÓW. W związku z organizowanym obchodem Jubileuszu 100-lecia istnienia B. Instytutu technicznego — przemysłowego, następnie Akademii przemysłowo — technicznej państwowej Wyższej szkoły przemysłowej a obecnie państwowej szkoły przemysłowej w Krakowie, Zarząd Stowarzyszenia Techników uprasza wszystkich absolwentów wyżej wspomnianej uczelni o rejestrowanie się w sekretariacie Stowarzyszenia pomiędzy godziną 19 a 20 Telefon nr. 33.

Wieczorek i Ruchowski aresztowani

Na drodze do wyjaśnienia afery Banku Zagłębia w Sosnowcu

Donosiliśmy o sporządzeniu aktu oskarżenia w sprawie nadużyć popełnionych w spółdzielczym Banku Zagłębia w Sosnowcu przez prezesa zarządu Felicjana Wieczorka i dyrektora Stanisława Ruchowskiego. Skutkiem nadużyć popełnionych przez tych dwóch osobników, a sięgających ponad pół miliona złotych Bank Zagłębia zbankrutował, a ofiara padło wiele setek osób rekrutujących się z robotników, kupców i rzemieślników, tych, którzy odkładali na czarną godzinę ciężko zapracowane grosz i tych, którzy szukali pomocy w Banku dla prowadzenia swoich warsztatów.

W sposób bezczelny i cyniczny Wieczorek i Ruchowski zabrali tym ciułaczom pieniądze, kupowali sobie domy, place, folwarki, lub, jak Ruchowski prosto tracił pieniądze na hulanki i zabawy, urządzenie luksusowe mieszkań.

Po wykryciu nadużyć aresztowani zostali Wieczorek, właściciel cegielni i kuliłom posesyj, oraz Ruchowski, który kupił sobie folwark w Gidlach pod Częstochową. Po pewnym czasie zostali obaj wypuszczeni za kaucję. Wieczorek pozostał w Sosnowcu prowadząc swoje interesy, a Ruchowski znikł z horyzontu.

Sledztwo w tej sprawie ciągnęło się przez 3 lata. Zgromadzone 10 tomów aktów w tej sprawie. Sam akt oskarżenia obejmuje kilkanaście stron pisma maszynowego. Wczoraj akt oskarżenia został doręczony b. członkom zarządu i b. członkom Rady nadzorczej. W najbliższych dniach przejdzie do sądu. W sądzie, gdzie wyświetlone zostanie co Wieczorek i Ruchowski zrobili z setkami tysięcy złotych zabranych z Banku, zabranych biednym ciułaczom grosza.

Sprawa ta dotyczy wielu setek ludzi to też budzi ogromne zainteresowanie.

Wczoraj na wniosek urzędu proku-

A więc w niedzielę W PODZIEMIACH SAVOY-U.

W niedzielę dnia 17 bm. w podziemiach Savoy'u w Sosnowcu odbędzie się dancing towarzyski" urządzony przez Towarzystwo Przyjaciół Teatru w Sosnowcu. Początek o godz. 5 po poł. Stroje wizytowe. Udział w podwózce 3 zł.

Dancing - towarzyski unozaimowany będzie wielu niespodziewankami i między innymi odbędzie się konkurs na najpiękniejsze wykonanie obrotka i tangy.

× **PORANEK W KINIE „PALACE”**. Zespół „Mandolinistów z Dąbrowy Górniczej „Symfonia” urządza w dniu 17. II 1935 r. o godzinie 10.30 poniedziałek na który złożą się utwory muzyczne, śpiew solowy i film p. t. „Na Sybir”. Wstęp od 25 gr. — 49 gr.

× **WIECZORNICA WŁAŚCICIELI DRU KARN.** W niedzielę, dnia 24 lutego 1935 roku Zrzeszenie właścicieli drukarni Zagłębia Dąbrowskiego urządza w sali „Oaza” w Sosnowcu, ul. Sadowa 6, urzędniczą reprezentacyjną wieczornicę taneczną dla członków i zaproszonych gości. Początek o godz. 18. — Wstęp zł. 2.50 od osoby, bilet rodzinny na 4 osoby 8 zł. Bufet na miejscu tam i obficie zaopatrzony — orkiestra doborowa z jazzem, występy artystyczne, atrakcje — sepiantiny, barwany kotyljon — kwiaty — baloniki — wspólna fotografacja. — Stroje wizytowe. — Wejście tylko za zaproszeniami.

× **BAL SPORTOWY W STRZEMIŚZY-CACH.** Staraniem zarządu Związku rezerwistów w Strzemiśzyczach zostanie urządzony w sobotę dnia 17 bm. wielki bal sportowy, w sali Strzemiśzy P. K. P. Zysk z zabawy przeznaczony zostanie na kupno sprzętu sportowego dla K. S. Brygada.

× **„BAL JEDNOŚCI”**. Związek Młodz. Prac. „Jedność” w Sosnowcu urządza w dniu 23 lutego t.b. w sali „Majmowej” na Pogoni ul. Marjacka 1 (wejście od podwórza) „Bal Jedności”. Wejście tylko za okazaniem zaproszenia.

ratorskiego aresztowani zostali Felicjan Wieczorek w Sosnowcu oraz Stanisław Ruchowski, który ostatnio przebywał w swojej willi w Gidlach.

Z decyzji powodującej aresztowanie dwóch głównych sprawców nadużyć wynika, iż ciąża na nich poważne zarzuty.

NA TOWARZYSTWO PRZECIWGRUŻLICZE.

Zaproszenie do tańca Na bal w ratuszu sosnowieckim

W celu ożywienia miliej i pożytecznej zabawy, uprzejmie proszę Panią Dyr. Dobrosławę i Panią Dyr. Edwardową Zieleniewską o powołanie paninierów do tańca.

Składam jednocześnie na cele T-wa przeciwgruźliczego 10 złotych.

P. Jagodziński.

Chociaż kłaniali nie tańczą
I dzieci nie miażdżą.
Lecz wezwany na zabawę ową
Proszę do tangy Lipnicką (Teściowa*).
Wpłacam zł. 5. Antoni Sokolski.
*) Pani Doktorowa Janina Lipnicka.

Dziękuję za zaproszenie do tańca przez p. Felikowską i ze swej strony proszę do tańca p. Dłową Budzyńską. Jednocześnie składam na T-wo przeciwgruźlicze zł. 5.

W. Jędrzejewski

Tańczę z p. dyr. Lewandowskim.
A myśle o dr. Pienkowskim.
By nie został polowydzony.
Boś to tańczymś młocemiony
W tangi, walci i kancjoo.
Niedługo do roku rocznicowych balach spędza noc.
Wiem ostatecznie zmienia taktę.
Prawie mam dyktując fakty,
Ze w Polonii chłopskie hofki
Tańczą tylko „człowiek mości”.
By skorzystać z tej to miły
Sumie Bogacki Marek do Paszycowej Złoty
Więc na bal do Ratusza,
Gdzie 23. II stum Zagłębia wyruszą.
Składam zł. 3.

J. Lipnicka.

Jak do tańca — to do tańca,
Widamy wszyscy w zwanym kole.

Załączamy „połameńca”.

By uziły chorym dola.

Do obrotka „Namiętyłowski”
Zapraszam Dr. Janikowskiego.
P. Dywizjon Kryżerów
P. Doktor Wymyślny.

A po tańcu dla odmiany
W brydża sobie zagwamy.
Książę Reczyński Dobrodziej.
Nadobne Jedzia
i Doktor Koloziej.

A w tym kryzysie
Nie dom miljon,
Tęży złościę daję szczerze
Na gruźlicę — na gruźlicę.
Ze paninierami więcej daję, ja w to wierzę!
H. Kłeczyńska.

ODPOWIEDZ NA ZAPROSZENIE
P. W. WASILEWSKIEGO.

Poloneza już mam zapowiadane.
Ale do walczki proszę damiera innego.
A więc do Prezesa T. P.
Dokłona Wilkowskiego zmierzam
I dla dobra sprawy
Dalsze licytacje z ufnością powierzam.
Odnawiając zł. 5 na Tow. Przeciwigruźlicze.
JULIA KRAJEWSKA.

Abby mię kłóć nie ubiegł,
Coampodziej wnet spłonie
Ia ze tegom zaszczytny dozwolę.
Niezmienie się ciebie —
I proszę do walci i tangy Panie
Almstaci liovej i Ciesielska,
Do wziętego fotynia
Pani Marysie Niepelska.
5 zł. załączam.
DR. MAYER.

Myśliwi w Zagłębiu

Zebranie ogólne myśliwych powiatu Będzińskiego

W dniu 10 bm. w lokalu Stowarzyszenia techników w Sosnowcu, odbyło się zebranie ogólne myśliwych powiatu Będzińskiego.

Obchody rozpoczęły się o godz. 4.30 popoł. przy udziale kilkudziesięciu myśliwych. Przewodniczył zebranemu delegat powiatowy P.Z.S.L. p. inż. L. Rudowski.

Oprócz przemówień, przewidzianych w porządku dziennym zebrania, również aktualne sprawy łowieckie stwarzały temat do dyskusji, w której brali udział zebrani.

Ze spraw ważniejszych, podkreślano konieczność zrzeszania się myśliwych w zorganizowane kółka myśliwskie, obowiązek należenia do polskiego Związku stowarzyszeń łowieckich za opłatą zł. 5 rocznie, oraz popierania organu Związku, „Łowca Polskiego”, drogą prenumeraty tego pisma.

Omówiono sprawę ubezpieczenia straży łowieckiej, co stanowić winno obowiązek, zarówno zrzeszeń łowieckich, jak i poszczególnych myśliwych, zatrudniających w swych łowiiskach straż łowiecką, narażoną nieraz na poważne niebezpieczeństwo ze strony kłusowników.

Kłusownictwu poświęciło zebranie sporo uwagi, przyczem przewodniczący zebrania podkreślił wydatną pomoc, jaką w zwalczaniu kłusownictwa w powiecie, okazuje starostwo będzińskie. Odczytano sprawozdanie komitetu Funduszu dla walki z kłusownictwem w pow. Będzińskim, który, za trzy lata swej działalności, wypłacił nagród funkcjonariuszom po-

lieji państwowej i straży łowieckiej na sumę zł. 1960. Saldo Funduszu wynosi obecnie zł. 1257. Komitetowi Funduszu przewodniczy p. wicestarosta A. Izydorczyk. Fundusz zawdzięcza swe środki ofiarności myśliwych powiatu Będzińskiego, którzy w swoim czasie dobrowolnie opodatkowali się na rzecz omawianej akcji, dając tym piękny przykład myśliwym innych dzielnic naszego kraju. Podano do wiadomości zebranych wykaz kar za kłusownictwo i przestępstwa łowieckie, zastosowanych przez starostwo będzińskie w r. 1934 w kilkudziesięciu wypadkach.

Wreszcie zebranie uchwaliło jednogłośnie dobrowolne opodatkowanie się w roku 1935 na Fundusz dla walki z kłusownictwem w powiecie, w wysokości zł. 2. Każdy myśliwy, przed odebraniem karty łowieckiej wpłacić wnieć na konto PKO. nr. 307.295 Komunalnej Kasy Oszcz. w Będzinie zł. 2, zaznaczając na stronie odwrotnej środkowego odcinka blankietu PKO., że kwota przeznaczona jest dla Komitetu Funduszu dla walki z kłusownictwem w powiecie Będzińskim. Myśliwi, którzy już posiadają karty łowieckie na rok 1935, winni wpłatę uiścić ex post.

W wolnych wnioskach poruszono sprawę obniżenia podatku gminnego od wykonywania polowania, potrzebę prowadzenia statystyki myśliwskiej i propagandy ochrony zwierząt łownej i praca śpiewającego na terenie szkół powszechnych.

Na tem zebranie zakończono.

kiego osobnika, który zrzucił węgla.

Gdy wartownik wezwał złodzieja do opuszczenia wagonu i udania się z nim do komisariatu policyjnego, ów zeskoczył z wagonu i rzucił się do ucieczki.

Wówczas wartownik strzelił w kierunku uciekającego, raniąc go w prawą nogę.

Jak się okazało postrzelony został znany złodziej, Władysław Cebula, zamieszkały przy ulicy Dziewiczej 5. Cebulę przewieziono do szpitala miejskiego.

Zniesienie podatku ŁADUNKOWEGO.

Samorządy miejskie, znajdujące się w niezwykle trudnych warunkach finansowych, spotkał nowy cios, gdyż postanowienie rozporządzenia Prezydenta Rzeczypospolitej z dn. 28 października r. ub. zniosło uprawnienia gmin miejskich do poboru podatku od ładunków kolejowych. Z uprawnień tych korzystały 63 miasta, w tej liczbie wszystkie miasta naszego Zagłębia.

Rozporządzenie wchodzi w życie od 1 kwietnia r. b. Wpływ nocny z tego źródła okłó 220 tysięcy zł. Będzin 85 tysięcy zł., a Dąbrowa 120 tysięcy zł. rocznie.

Obecnie, kiedy samorządy narazie nie mają pieniędzy, na najpilniejsze potrzeby, powstanie nowa dółkista luka w dochodach. Wprawdzie wzajemian odebranego dochodu samorządy mają wskazać do budżetów odpowiednio emmy, jako zapomogę z komunalnego funduszu pożyczkowego, zapomogowego, czy jednako samorządy istotnie ekwiwalent tam otrzymują, nie daleka przyszłość pokaże.

Nie dziwno, że wobec gwałtownie kujących się wpływów, przy jednoczesnym wzrastaniu potrzeb, samorządy nie prowadzą żadnych prac inwestycyjnych.

× **SZKOŁA ZDROWIA** — W Miejskim ośrodku zdrowia i opieki społecznej w Sosnowcu przy ul. Teatralnej nr. 4 odbędzie się następujące pogadanki: 1) dn. 17. II br. o godzinie 11 dr. med. M. Molicki wygłosi pogadankę: „O odżywianiu niemowląt”. 2) dn. 24. II br. o godz. 11 — dr. med. H. Liberman wygłosi pogadankę: „Choroby wieku dziecięcego na ile niewłaściwego odżywiania”. dn. 3. III. o godz. 11 dr. med. Antoni Nasilowski wygłosi pogadankę: „Opieka i pielęgnowanie dzieci we wczesnym niemowlęctwie”.

× **OGÓLNY ZWIĄZEK PODOFICERÓW REZERWY W NIWCE.** Dnia 17 lutego 1935 r. w niedzielę w szkole powszechnej w Nivce odbędzie się walne zebranie roczne członków. Kola o godz. 9-tej rano. Ze względu na ważność obrad uprasza się o punktualne przybycie.

× **BACZNOŚĆ! PODOFICEROWIE REZERWY** kola „Grodziec”, dnia 17 lutego r. b. w niedzielę b. a. o godz. 9 rano odbędzie się zebranie — zwyczajne miesięczne w lokalu własnym. Sprawy b. ważne. Uprasza się członków o jak najwcześniejsze przybycie. Zarząd.

× **ZARZĄD KOŁA ABSOLWENTEK SZKOŁY HANDL. 2. IM. KRÓLEW JADWIGI** zaprasza wszystkie absolwentki na dancing, który odbędzie się dnia 17 bm. w sali Zw. pracowników przemysł. i handl. w Sosnowcu ul. Sienkiewicza 7a. Zaproszeń imiennych nie rozysła się, natomiast zaproszeń dla swoich znajomych mogą koleżanki przynosić w kancelarii szkoły.

× **Z PRZEDSTAWIENIA BRYNICY.** W ub. niedzielę selekta scen. Czeladziej Brynicy odegrała komedię pt. „Dziśny wojak Szulc Symcha na francie”. Przedstawienie cieszyło się siłowniowym humorem podziwem i stanowi sukces klubu. Z amatorów dobrą grą wyróżnili się pp. Głód Mosur i Przybylski.

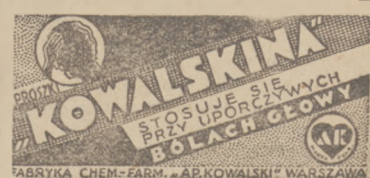
× **ZNACZNA KRADZIEŻ.** Z mieszkanki Bajki Kłops w Sosnowcu (Namitowicza 38) skradziono futro, gardenę i bieliznę łącznej wartości 1695 zł.

Postrzelenie złodzieja podczas kradzieży węgla

Na stacji towarowej Pogoń w Sosnowcu, dokąd przychodzą pociągi z węglem z kopalni Czeladź, Saturn i Wiktor, pełnią służbę wartownicy, uzbrojeni w rewolwery, bowiem dość

często dokonywane były tam kradzieże węgla z wagonów.

Onegdaj wieczorem jeden z wartowników przechodząc wzdłuż toru zauważył na jednym z wagonów ja-

„Rewja Sokoła”

W DĄBROWIE.

Tow. gimn. „Sokoł” urządził w dniu 17 bm. o godz. 16 w saliach „Ogniiska” popis gimnastyczny. Na program rewji gimnastycznej złożyły się: deklamacje, kostiumy Sokołów i Sokołki, ćwiczenia wiatrakami, młodzieży żeńskiej, ćwiczenia wolne sokołki, ćwiczenia sokołków, ćwiczenia sokołki i sokołki, ćwiczenia wyjątkami, pamiątki sokołki i sokołków, taniec marynarzy, ćwiczenia wolne sokołki w tem kucykami, ćwiczenia na poręczach sokołki i sokołki. Do ćwiczeń przystąpiły 100 dzieci. Wejście dla dzieci 50 gr. dla dorosłych 40 i 90 gr.

Jednocześnie Zarząd Tow. uprasza wazy oświaty Gniazda Okręgu Zagłębia do listkowego wzięcia licznego udziału, celem zadokumantowania zwrotnej współpracy „Sokoła”. Po popisach gimnastycznych odbędzie się zabawa taneczna. Dochód z powyższych imprez przeznacza się na kosza wyjazdu gniazda na Złot Wszechświatów w Warszawie, który odbędzie się w b. roku.

Sytuacja strajkowa w GRODZCU.

Strajk w kopalni Grodzieckiego Towarzystwa, jak już donosiliśmy, zostaje stopniowo likwidowany. Wczoraj zmów 18 robotników przystąpiło do pracy.

Pracujący robotnicy wraz z dozorcami wydobyli wczoraj pewną ilość węgla.

W dniu wczorajszym zarząd kopalni rozpoczął wypłatę reszty zaległości za ub. rok, wynoszących jak już donosiliśmy 38 tysięcy zł.

Strajkujący robotnicy przebywają obecnie tylko w sali zbożowej, bowiem łóżna została wczoraj zamknięta.

Spodziewać się należy, że pomimo agitacji komunistycznej, strajk zostanie w najbliższych dniach ostatecznie zlikwidowany.

× POŻAR W CZELADZI. Onegdaj wieczorem w Czeladzi przy ul. Grodzieckiej wybuchł pożar w domu p. Mikulskiego. Ogień zagnał b. poważnie sąsiednim drewnianym budynkiem, do tego do czasu przybycia straży ogmowej ludność rozparczyła frontem swych sadyb, gasząc ogień śniegiem i okrywając dachy swych chat namoczoną piachami. Straż miejscowa ogień ugasiła. Straży miejscowej.

KRONIKA ZAWIERCIA

Ze związku rezerwistów

Koło Lgota. W nadchodzącą niedzielę odbędzie się ogólny zjazd członków koła Lgota, na które z namiennia pow. zarządu Z. R. przybędą pp.: Wójcik Wł. i Królowski Stefan. Inicjatorem zorganizowania koła Z. R. jest p. Płasiński, kier. szkoły w Lgocie.

Koło Żelazowice. Dnia 5 b.m. odbyło się walne zebranie członków Koła z udziałem delegatów pow. zarządu Z. R. pp.: Wójcik Głębki i Macha. Koło nowo powstałe pomysłnie członkowie w części posiadają umiędzynarodowanie i własne łono. Do nowego zarządu weszli pp.: inż. Słuszek Macha, Fr. I. Syrek, Menta Stanisław, Macha Antoni I. Krzyżkowski Jan i Macha Antoni II.

W Siewierze w skład nowego zarządu weszli: pp. kpt. Vohanka, Niedział, Konarski, Konstanty, Słomiany, Łukasik, Kubiś, Płackowski i Konarski oraz Grocholski referent wych. ob. Po zebraniu urzędowano oplatki z udziałem duchowieństwa i przedstawicieli społeczeństwa.

W Żarkach odbyło się walne zebranie koła na którym wybrano nowy zarząd.

Koło Żarki. Odbyło się walne zebranie członków koła na którym po złożeniu sprawozdania, wybrano nowy zarząd.

Budowa „Domu Rezerwistów” postępuje stale naprzód. Ostatnio przystąpiono do wykarczowania drzew.

× STARANIEM KATOL. STOW. MŁODZIEŻY MĘSKIEJ w Zawierciu zostało wystawione w niedzielę dn. 17 b.m. w Domu ludowym trzydniowy sztuka p. t. „Prawica i lewica” oraz jednoaktówka p. t. „Służący u adwokata”.

× ZA STRZELANIE DO ZAJĘCY w cza się ochronnym został ukarany w drodze administracyjnej mieszkaniec Zawiercia Mendeł Ługem (Górnolęśka 42) używając w wysokości 125 zł z zainicjowaną 5 dni aresztu.

× ZATWIERDZENIE WYROKU. Sąd okręgowy zatwierdził wyrok sądowniczy skazujący M. Siwka z Tangowicy gminy Mienięgie na kłótniowictwo na 2 tygodnie bezwzględnie aresztu oraz 100 zł grzywny z zatrzymaniem na dalsze 2 tyg. aresztu.

× SAMOBÓJSTWO. Mieszkanica wsi Wesołka gminy Rokietno Szlacheckie Walerja Paltas, popełniła samobójstwo, podrywając sobie gardło brzytwią. Przyczyną samobójstwa została śmierć męża.

Auto zburzyło dom Niezwyczajny wypadek w Grodźcu

W tych dniach wydarzył się w Grodźcu niezwykły wypadek zburzenia domu „przez auto osobowe.”

Mianowicie auto osobowe jednego z zakładów przemysłowych w Sosnowcu, zjeżdżając z góry na ulicy Narutowicza, pomimo wysiłku szofera, wjechało na mały domek Rządowski.

Słownikiem zderzenia auta z domem

została zburzona cała ściana domu. Na szczęście oberzono się bez wypadku w ludziach.

Auto uległo częściowemu uszkodzeniu i z trudem zostało wyciągnięte z gruzów rozbitej ściany.

Właściciel zburzonego domu zaczął odszkodowania od firmy, która jest właścicielką auta.

ŻYCIE GOSPODARCZE

Zasady państwowego podatku gruntowego

Rada ministrów na ostatnim posiedzeniu przyjęła projekt ustawy o państwowym podatku gruntowym. Pierwsze czytanie tego projektu w Sejmie odbędzie się w dniu 14 b.m.

Projekt ustawy postanawia w art. 1, że państwowemu podatkowi gruntowemu podlegają wszystkie grunty z wyjątkiem wymienionych w art. 2.

Art. 2 właśnie wylicza grunty, zwolnione od podatku gruntowego, a m. in. grunty, służące własności państwa, których użytkowanie nie jest obciążone na zysk, grunty zupełnie nieurodzajne, wiele gruntów leśnych i t. p.

Według art. 3 Rada ministrów może w drodze rozporządzenia całkowicie lub częściowo zwolnić od podatku gruntowego gospodarstwa rolne, od których kwota tego podatku nie przekracza 10 zł. rocznie.

Podatek gruntowy będzie pobierany według stawek, określonych w taryfie. Taryfa ustala Rada ministrów po dokonaniu klasyfikacji gruntów. Celem ustalenia taryfy Rada ministrów dokona na wniosek ministra skarbu podziału państwa na ekonomiczne okręgi rolne i leśne, oraz określi stosunek między poszczególnymi okręgami ekonomicznymi.

Stawka podatku w najniższej klasie zierności gruntów ornych, położonych w gospodarstwie najbiedniejszym okręgu ekonomicznym, wynosi nie więcej niż 50 gr. rocznie od 1 ha.

Stawka podatku w najwyższej klasie zierności gruntów ornych, położonych w gospodarstwie najbiedniejszym okręgu ekonomicznym, wynosi nie więcej niż 25 zł. rocznie od 1 ha.

Stawki te podwyższa minister skarbu celem pokrycia udziału w państwowym podatku gruntowym Izby rolniczej.

Do podatku gruntowego nie będą pobierane żadne dodatki państwowe bądź samorządowe.

Taryfa podatku podlega rewizji co 10 lat, przy uwzględnieniu przebiegu przychodowości gruntów w okresie, poprzedzającym rok, w którym dokonana zostanie rewizja taryfy. Pierwsza rewizja może nastąpić po 5 latach od dnia wejścia w życie omawianej ustawy.

W celu ustalenia jednolitych podstaw do wymiaru podatku gruntowego będzie przeprowadzona klasyfikacja wszystkich gruntów na całym obszarze państwa.

Grunty dzieli się na następujące kategorie według rodzajów użytkowania:

grunty orne, łąki, pastwiska, grunty pod wodami, grunty pod lasami, nieużytki. Klasyfikacja gruntów podlega rewizji co 10 lat. Pierwsza rewizja może nastąpić w 5 lat po zakończeniu klasyfikacji.

Związki samorządu terytorialnego otrzymują 40-procentowy udział we wpływach podatku gruntowego.

Podstawę wymiaru wszelkich danin samorządowych opierających się na państwowym podatku gruntowym, stanowi wyłączenie ta część podatku, która przypada na rzecz skarbu państwa, w granicach, określonych w art. 5 st. 1-4.

Na rzecz Izby rolniczej pobiera się kwotę, odpowiadającą 5-10 proc. części państw. podatku gruntowego, przypadającej skarbowi państwa, o której to kwocie podwyższa się szesnastokrotnie.

PRZEMYSŁ METALOWY PRZETWORCZY.

W przemyśle metalowym przetworczym trwa obecnie zimowy okres marowy, to też zamówienia napływają w małych ilościach. W związku z tem fabryki pracują przeważnie na skład. Fabryki śrub i młotów, wyrobów kutech i amatur pracowały w styczniu przez 6 dni w tygodniu. Górnicy zatrudnieni byli fabryki blachy i drutu. W fabrykach maszyn lepszy stan zatrudnienia wykazywały fabryki maszyn włókienniczych, natomiast fabryki budowy maszyn cementowych, kapeluszniczych i maszyn do szycia zaszyły produkcję. Walcowanie metali wykazywały lekkie ożywienie.

GIEŁDA ZBOŻOWO - TOWAROWA.

Pszemica jara czerwona szkl. 725 g-l od 18.00 — 18.50. Pszemica jednolita 742 g-l 18.00 — 18.50. Pszemica zbierana 731 g-l 17.00 — 17.50. Żyto I standard 700 g-l 14.50 — 15.00. Żyto II standard 687 g-l 14.25 — 14.50. Owies I st. (mieszany) 497 g-l 15.00 — 15.50. Owies II st. (lekkie - mieszany) 468 g-l 15.00 — 14.50. Owies III st. (cięższy) 468 g-l 15.00 — 15.50. Jęczmień 678-673 g-l 19.00 — 19.50. Jęczmień 649 g-l 16.50 — 17.00. Jęczmień 620.5 g-l 16.00 — 16.50. Mąka pszen. na gat. I-B 0-45% 31.00 — 33.00. Mąka pszen. na gat. I-C 0-55% 29.00 — 31.00. Mąka pszen. na gat. I-D 0-60% 27.00 — 29.00. Mąka pszen. na gat. I-E 0-65% 25.00 — 27.00. Mąka pszen. na gat. II-B 20-65% 23.00 — 25.00. Mąka pszen. na gat. II-D 45-65% 22.00 — 23.00. Mąka pszen. na gat. II-F 55-65% 21.00 — 22.00. Mąka pszen. na gat. III-G 60-65% 20.00 — 21.00. Mąka pszen. na gat. III-A 65-70% 15.00 — 16.00. Mąka żytnia I gat. 0-55% 23.00 — 24.50. Mąka żytnia I gat. 0-65% 22.00 — 23.00. Mąka żytnia II gat. 17.00 — 18.00. Mąka żytnia razowa 17.00 — 18.00. Mąka żytnia posiekana 14.50 — 15.00.

spotkanie B. E. C. — K. T. H. zakończono zwycięstwem berlińczyków 2:1.

Gimn. Zgromadzenia Kupców (Będzin) — Gimn. im. St. Wyspiańskiego (Sosnowiec) 3:1.

W ub. niedzielę rozegrała drużyna hokejowa z gimnazjum St. Wyspiańskiego z Sosnowca mecz z drużyną gimn. Zgromadzenia Kupców. Po ciężkiej, jednak dość ciekawej i fair prowadzonej grze zwycięża w trzeciej tercji wygrywał zespół będiński w stosunku 3:1. Zawody odbywały się pod opieką wychowawców fizycznych obu szkół prof. Olszewskiego i prof. J. Grochala.

Kusociński wyjechał do Włoch.

We wtorek wczoraj wyjechał na dwa miesięczny pobyt do Włoch Janusz Kusociński. Rozpocznie on tam międzynarodowy trening, aby na wiosnę stanąć do sezonu w dobrej formie.

Otwarcie zawodów narciarskich FIS.

W dniu 15 b.m. nastąpiło otwarcie zawodów narciarskich w Tatrzańskiej Łomnicy. Przed biegiem startowym odbył się ceremoniał wciągnięcia flagi czeskiej na maszt oraz odegrano hymn czeski. W kilka minut później nastąpił start 12 sztafet a mianowicie: Finlandii, Norwegii, Szwecji, Niemiec, Czechosłowacji (CSL i HDW), Polski, Austrii, Łotwy, Rumunii, Jugosławii i Węgier. Pełny triumf odniosła Finlandia, prowadząc bieg od pierwszego zjazdu do ostatniego i zajmując w tym biegu zwycięskie miejsce. Z narodów środkowo-europejskich najlepiej wyszli Niemcy. Polska drużyna zajęła siódme miejsce, zupełnie odpowiadające naszej klasie biegów. Drugą naszą startownicą bez Br. Czechosłowacji.

Następna konkurencja: bieg na 18 km. odbędzie się w piątek w Szczyrbskim Jeziorze.

KRONIKA OLKUSZA

Tragiczna śmierć chreśniaka P. PREZYDENTA RZPLITEJ.

W Małoszycach, gma. Żarnowiec w mieszkaniu gospodarza Jakóba Kuny, zdarzył się tragiczny wypadek w dniu 12 b.m. Ku na w sprzeczce małżeńskie, rzucił w żonę swą kawałkiem drzewa tnącego na niebezpieczeństwo w głowę 9-miesięcznego chłopczyka, Ignasia, trzymanego na rękach przez żonę Kuny. Drzewo rozbilo dziecku głowę i chłopczyk zmarł po kilku godzinach.

Chłopczyk był siódmym synem Kuny i chreśniakiem p. Prezydenta Rzplitej. W imieniu p. Prezydenta, chłopczyka przyniósł do chłopa p. Stanisław Głuszczakowski w dn. 23 stycznia r.b.

„ORZEŁ” — Cień szczęścia.

× KURS. W dn. 14 b.m. został zakończony 5-dniowy kurs bieżący w kółie gospodyń wiejskich w Wiśniczku. Na kursie wykładowi pp.: Tłuszczykówna, bieżniak P. C. K. z Warszawy i dr. Kusiński, lekarz ośrodku zdrowia w Żarnowcu i Piłicy. — Taki sam kurs odbędzie się od dnia 15 b.m. do 19 b.m. w kółie Gospodyń Wiśniczki w Żarnowcu, a następnie od 19 — do 24 w Łobzowie.

Posatem w szkole rolniczej Rady powiatowej w Tiszynie zakończony zostanie kurs dla przodowników i przodowniczek przysp. rolniczych, prowadzony przez inspektorów Kieleckiej Izby Rolniczej: pp. Michajdę — Trybulską, Michajdę i Pniwęskiego, oraz delegatów zw. strzeleckiego, p. Kwiatkowskiego.

× ZAJAWA. Zw. Rezerwistów, Koło w Olkuszu, urządza jutro w świętyni dla bezrobotnych w Olkuszu (3 Maja) zabawę taneczną.

× SPROSTOWANIE. Opłatek w Sławkowiu, o którym pisaliśmy wczoraj, urządziło nie koło Rezerwistów lecz Zw. Podoficerów Rezerwy.

× OFIARA MĘSKIEJ NIESTAŁOŚCI. Mieszkaniec przedmieścia Olkusza Teodor Joneczkowski w jesieni roku ub. poznał Władysława Jarowskiego z Checha g. Bolesław. Jarowski pod pretekstem żeniorczy i kłopotu nóżnych rzucił do przysięgłego mieszkania, wyłudził od niego meble Joneczkowskiego całą zaszczerzaną przez nią gotówkę w wysokości 230 zł. i znikł. — Joneczkowska przetrwała szukać miewanego i znalazła go przy łoku druskiej „narczonej” w Sosnowcu.

SPORT.

Walne zebranie Brynicy

Roczne, walne zebranie członków K. S. Brynica Czeladź odbędzie się w nadchodzącą niedzielę w gmachu szkolnym, przy ul. Będzińskiej. Potrakt o godz. 10 rano. Na porządku dziennym sprawozdanie z działalności i wybór nowych władz.

Turniej hokejowy w Krynicy

We wtorek rozpoczął się w Krynicy międzymiastowy turniej hokejowy z a-

działem Berliner Eislauf Verein, czeskiej drużyny Atletyczny Klub Poprad polskiej drużyny kombinowanej, oraz Krynickiego Tow. Hokejowego. Turniej rozpoczął się meczem K. T. H. — P. A. P. Poprad w którym padł zwycięski remisowy 2:2. W drugim meczu zwyciężyła się nasza drużyna kombinowana z Berliner Eislauf Clubem wygrywając 3:1.

W drugim dniu turnieju odbyło się

Przewodnik po ziemi Śląskiej

Wydawnictwo, którem warto się zainteresować

Nakładem Polskiej Agencji Fotograficznej ukazał się Przewodnik po ziemi Śląskiej (województwo śląskie) w trzech językach: polskim, francuskim i niemieckim. Tekst polski opracował red. A. Mikulski, kierownik P.A.T.-a w Katowicach.

Wydawnictwu temu poświęcić trzeba kilka słów, bowiem zasługuje ono na to w zupełności.

Przedewszystkiem sam fakt ukazania się Przewodnika po ziemi Śląskiej, brak którego tak bardzo się odczuwało. Weźmy chociażby przeciętnego zagłębianina. Zdawałoby się, że każdy z nas dobrze zna Śląsk a ileż to razy podróżuje przez Śląsk nasuwa się nam „turystycznych”. „krajów wczoraj” zapomniał na krótko w danych momentach nie mamy odpowiedzi. O óż „Przewodnik po ziemi Śląskiej” w wielu wypadkach może dać nam b. interesujące odpowiedzi.

Na Śląsk przyjeżdża z całej Polski wiele wycieczek. Będzie przyjeżdżać coraz więcej. W jaki sposób utrwalic w pamięci wycieczkowiczom piękno i bogactwo Śląska podczas kilku dniowych wędrowek? Otóż w tych wypadkach szczególnie odczuwało się brak wydawnictwa, które mogłoby dostarczyć wycieczkowiczom.

Oczywiście „Przewodnik” nie spełnia tego zadania, gdyby został opracowany mało przejrzyście, niedbale, jednym słowem źle. „Przewodnik po ziemi Śląskiej” w opracowaniu red. A. Mikulskiego zasługuje na pełną pochwałę. Cechuje go żywioł, przejrzystość, pełność, staranność. Posiada wszystkie cechy, jakie powinien posiadać dobry przewodnik. Starannie dobrana ilustracja ożywia go ogromnie i daje rzeczywisty obraz piękna i bogactwa Śląska, czynią z „Przewodnika po ziemi Śląskiej” całość żywą i zajmującą.

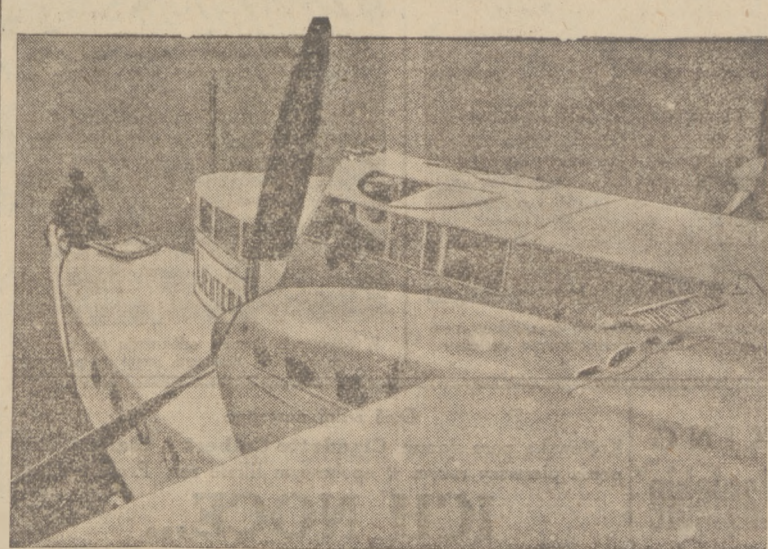
Autor podzielił „Przewodnik” na trzy części. W pierwszej części dał trochę informacji statystycznych, omówił Śląsk jako kraj turystyczny i przemysłowy.

Drużną część poświęcił sprawom komunikacyjnym, zabiegając mapki. Wreszcie trzecią część poświęcił opisowi administracji i poszczególnych powiatów.

„Przewodnik po ziemi Śląskiej” powinien znaleźć się w każdej szkole

i w bibliotece każdego zagłębianina interesującego się turystyką, a przede wszystkim chcącego szybko poznać Śląsk.

Na zakończenie uwaga: w najbliższym czasie chcielibyśmy zobaczyć „Przewodnik po Zagłębiu Dąbrowskim” i województwie kieleckim.

NAJWIĘKSZY AEROPLAN FRANCUSKI W CZASIE LOTU PRÓBNEGO.

Zbudowany w zakładach lotniczych w Tuluzie największy hydroplan świata, przygodowo używany się do swego pierwotnego lotu na liniach komunikacyjnych z koloniami francuskimi. — Hydroplan ten zabiera na pokład 84 pasażerów i przelatuje 800 km. bez lądowania.

POLSKA DZISIEJSZA widziana przez publicystę włoskiego

Nakładem firmy Nistri (Piza) ukazała się na włoskim rynku książka pt. „Polska dzisiejsza”, napisana przez słynnego dziennikarza i publicystę fascystowskiego p. Dario Leischia.

Autor książki znalazł jest oddzielną jaskółką gorący przyjaciel Polski, który wielokrotnie zabierał głos na łamach prasy włoskiej w sprawie Pomorza i Wilna, broniąc stanowiska Polski. Ostatnio p. Dario Leischia odbył dłuższą podróż po Polsce. Owocem tej podróży jest książka, w której autor dzieli się z czytelnikami wrażeniami i wspomnieniami ze swego pobytu w odrodzonej Rzeczypospolitej.

Książkę poprzedza krótki syntetyczny wstęp historyczny poczem autor opisuje kolonizację włoską w Polsce współczesnej (w Warszawie i Katowicach). Skolbi następuje opis kilku główniejszych miast Republiki: Wilna, Warszawy, Krakowa, Łwowa, Częstochowy i Torunia. W opisach tych Leischia kładą szczególny nacisk na wpływ kultury włoskiej, które dostarczają się w dziejach i architekturze miast polskich, nie zapomina jednak ani o gospodarstwie, ani o politycznym znaczeniu ziem polskich. Np. obszernie i rzeczowo omawia autor znaczenie dostępu Polski do morza, na podstawie studiów, przeprowadzonych w Toruniu. W trzeciej części autor rozważa sytuację gospodarczą Polski oraz jej bogactwa naturalne. Autor nie szczędnym cyfr, by wykazać poważne wartości ekonomiczne Polski (kultura zwycięsko nawiązuje walkę z kryzysem). Omawiając obrotów towarowych w Gdyni i Gdańsku p. Leischia twierdzi, że budowa Gdyni nie zaskodziłaby wcale Gdańskowi, który odniósł korzyści dzięki nowym gospodarczym Polski. Gdyni i Gdańskowi poświęca autor obszerny rozdział podłubnie jaskół Górnemu Śląskowi oraz Zagłębiu Dąbrowskiemu. Na część ostatnią pracy o Polsce składają się piękne opisy przyrody i miejscowości górskich Wieliczki, Kryniczy i Zakopanego, oraz krótkie rozdziały poświęcone wychowaniu młodzieży, prasie, sztuce, literaturze i uniwersytetom.

Książkę p. Leischia cechuje szczery entuzjastyczny stosunek do Polski oraz do osoby Marszałka Piłsudskiego, w którym autor widzi twórcę i wodza Narodu. Książka p. Leischia jest bogato ilustrowana i zawiera fotografie prezydenta Mościckiego Marszałka Piłsudskiego i ministra Becka.

2 życia harcerskiego

PROGRAM JUBILEUSZOWEGO ZŁOTU.

Jubileuszowy zlot harcerstwa stanowią ma. obok przeglądu dorobku harcerstwa w ciągu 25 lat, bodziec do rozwinięcia bardziej jeszcze ożywionej pracy w studium-gazetki harcerskiej. W tym celu program jego pomysły zostały jako szereg „harców” — ćwiczeń, turniejów i pokazów, w których wziąć ma udział 900 uczestników, z których każdy liczyć ma 10 harców. W celu opracowania strony programowej i organizacyjnej tego obywatelskiego przedsięwzięcia odbyła się w dniach 1—3 lutego r. b. w Spale, gdzie zlot ma się odbyć, odprawa delegatów chorągwi harcerskich pod przewodnictwem komisarza harców hm. por. dypl. M. Łowińskiego. Opracowano zasady i szczegółowy harcerskiego biegu z przeszłości, 24-godzinnej wycieczki, ćwiczeń w rażymym, narciarstwie, łączności i pionierstwie i uchwyceniu wprowadzenia oryginalnie pomysły zlotowej odznaki „Odwarytym oczu” i wesołego Turnieju „Szukamy przyjaciół na zlotcie”.

ZNACZKI NA DOM HARCERZA.

Komitet budowy domu harcera w Siołicy wydał efektywne i antyfaszystowskie znaczki mililowe, z których sprządaży pragnie powiększyć fundusz budowlany. Wzysk harcera i Przyjaciele Harcerstwa mają okazję do czynnego okazania swej sympatii przez nabycie tych znaczków, a gwarantowanych znaków, które bardzo ładnie prezentują się na ubraniu. Nabywać znaczki można u każdego harcera i harcerki w cenie od 30 do 50 groszy.

ŚCIENNA GAZETA HARCERSKA.

W celu spopularyzowania idei Jubileuszowego Złotu Harcerstwa w Spale (11 — 24 lipca). Komenda harcerska wydać będzie „Więci harcerskie” — ścienną gazetkę zlotową. „Więci” dolną do wszystkich drużyn i oddziałów harcerskich w kraju i zagranicą i zapoznać będą całą młodzież o stanie prac zlotowych. W „Więciach” będą nadto zamieszczane instrukcje, wskazówki i rady, które wydatnie przyczynią się do podniesienia sprawności i organizacji Złotu.

KURS KRÓTKOFALSKI.

W dniu 15 lutego r. b. rozpoczęła się w Warszawie dwumiesięczny kurs krótkofalstwa, organizowany przez Główną Kwartalę Harcerzy w porozumieniu z Główną Kwartalą Harcerzy przy współudziale Polskiego Związku Krótkofalowców. Wykłady i ćwiczenia odbywać się będą 2 razy tygodniowo w godzinach 18—20. Altsol wenci kursu, po zdaniu egzaminu końcowego z wynikiem pomyślnym, otrzymają t. zw. „świadectwo” uzdolnienia, uprawniające do ubiegania się prawa posiadania własnej radiostacji nadawczej i odbiorczej.

SZYBOWNICTWO HARCERSKIE.

Zarząd główny IOPP, przydzielił szybownictwu harcerskiemu do użytku szybownię typu „Wrona bis”. Powiększenie harcerskiego sprzętu szybowniowego pozwoli na intensywniejsze szkolenie pilotów szybowniowych, którzy już wykazali wielki postęp w tej dziedzinie sportu powietrznego. Harcerstwo polskie posiada dziś już sporą ilość szybowni, które „pracują” w harcerskich zakładach szybowniowych w Miłostej pod Warszawą i Góleszowie (Górnym Śląsk).

NA ZIEMI ZA... BILJON LAT!

Znany astronom amerykański Norman Russell wystąpił w amatorskim dojarstwie naukowców z wyjątkowo ciekawym odczytem o formach życia na ziemi za lat białych. Po tym kolosalnym kresie czasu warunki ziemskie upodobiły się mniej więcej do tych, jakie istniały obecnie na Marsie. Jeżeli Mars posiada obecnie życie organiczne, to żyjące zmuszone są tam do życia w okolicach ze wszystkich stron otoczonych dziką ziemią, gdyż tylko w ten sposób mogą one wykorzystać ten wyjątkowy przez rośliny. Wogóle najważniejszym zagadnieniem stanie się kwestia fabrykacji tlenu, którego stały ubytek jest charakterystycznym dla atmosfery każdej planety.

LAS HELSKI

pod czułą opieką władz polskich

Wzdłuż całego półwyspu Helskiego ciągnie się, ożywiający środowisko i komercyjny teren rozciągający się na 1600 ha. Las do roku 1895 należał na podstawie nadania króla Kazimierza Jagiellończyka do miasta Gdańska, które jednako nie prowadził tu racjonalnej gospodarki leśnej. Stan lasów poprawił się po nabyciu ich przez rząd pruski. Bardzo korzystnie było przed wojną zaistnienie przeszczepionych wyciekających na celu ochronę przed falami morza i zasypywaniem osiedli ludzkich. Zalesienie to przeprowadzono siłą specjalną oddziałów sił w powietrzu (np. samoloty piaskowe), a potem dopiono sadząc sosnki.

Rząd pruski nosił się z zamiarem wybudowania półwyspu i zamienienia go na pustkowia, spowodował jednakże znacznych kosztów, jakie wymaga utrzymania brzozy morskiej. Zatrudniono nawet sławnych budowniczych i mapowców starych, pozbawiając zaniechanie planu około zaleszenia terenów przed zabudową. Każdemu zaś z mieszkańców rząd pruski ofiarował bezpłatnie przeniesienie do Prus Książęcych. W tym celu w polskości i t. Zamiany rządu pruskiego, które miały na celu ułatwienie germanizacji na Książęcych, spełniły nam nadzieję. Ludność nie dała się nęcić do realizacji projektu stawiając energicznie opór. Obecnie las helski pod opieką władz polskich, która w Niemczech racjonalnie gospodarzy, stanowi jedną z najpiękniejszych ozdób półwyspu, a zarazem jedną

z najlepszych ochron przed wieszyczkami i jaskółkami.

W lasku Helskim zwierzyński jest mało: są tylko zajęcy, a pod Jastarnią trafiają się samoty oraz zdżiznane kłębki. Lis jest całkowicie wytępiony. Ptaków śpiewających mało: bocianów nikt nie widzi, żółty morskie ptactwo i mewy znajdują się tu w wielkiej obfitości, a także i dzikie kaczki. Wiosną i jesienią półwysp stanowi miejsce wypoczynku dla ptactwa przelotnego.

1 samochód na 75 Niemców

Niezwykłe postępy motoryzacji w Rzeszy

Zapowiedziane na wczoraj otwarcie dorocznej wystawy samochodowej w Berlinie będzie zarazem okazją do podkreślenia, jak doniosłą wagę czynnikowi międzynarodowej Trzeciej Rzeszy przywiązują do rozwoju motoryzacji kraju. Wystawie tej, w której uczestniczy 500 wystawców nadano niepropagandowe dotychczas rozmiary. Propaganda rządowa dołożyła wszelkich starań, celem zainteresowania jaknajszerszych warstw społeczeństwa niemieckiego sprawą motoryzacji. By ułatwić wycieczki z prowincji do Berlina, koleje Rzeszy uruchomiły na okres wystawy prze-

szło sto specjalnych pociągów i wielką ilość autobusów. Pokazy odbywać się będą w 9 olbrzymich halach wystawowych, zajmujących 63 tys. mtr kwadratowych.

Z państw zagranicznych reprezentowane są na wystawie: Francja, Anglia, Włochy, Belgia i Czechosłowacja.

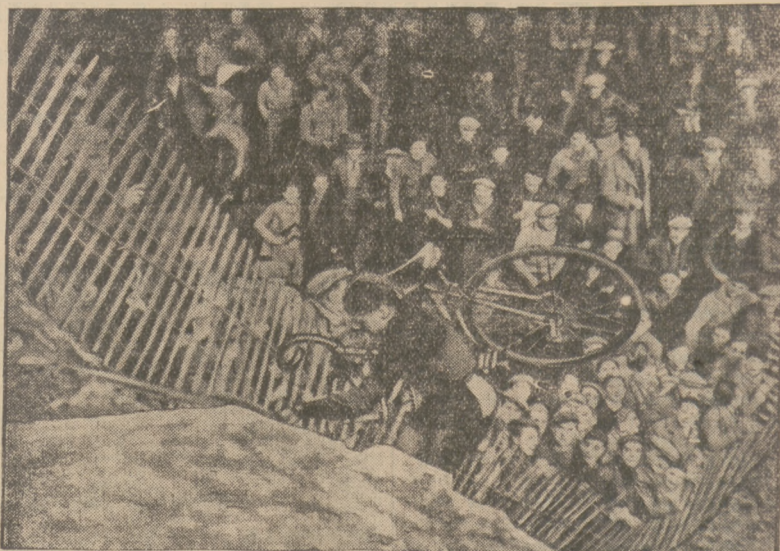
Według obliczeń statystyki urzędowej ilość samochodów w Rzeszy dnia 1 lipca 1934 r. wynosiła 1.880 tys. i przekroczyła obecnie dwa miliony. Oznacza to w porównaniu z m. styczniem 1933 r. wzrost o 500 tys. samochodów.

POGRZEB OFIAR LAWINY.

Przy wielkim udziale ludności odbył się pogrzeb ofiar lawiny śnieżnej w miejscowości St. Antoniem w Szwajcarii. Trumny z ciałami siedmiu zabitych przewieziono na cmentarz sankami.

NIEZWYKŁE ZAWODY KOLARSKIE.

W okolicach Paryża odbywają się co roku zawody kolarskie, w których zawodnicy, jak to widać z ilustracji, mają do pokonania bardzo trudne przeszkody terenowe.

PROGRAM RADJOWY

„SPIEW, TANIEC I ŚMIECH”.

Ujemniające wdziękiem wiedeńskie melodie, które zdobyły sobie hegemonię w całym świecie, wciąż dźwięczą w niezmiennie kawalerii i damingów, estrad i scen; oraz z mikrofonów radiowych. Rozpiewany, rozśmieszony Wiedeń spływa również do słuchawek i głośników polskich w transmisji, jaka będzie miała miejsce w dniu 16bm. (sobota) o godz. 20. Program obejmuje polpouri „Spiew, taniec i śmiech” w udziale Wiktorii Hrubego.

ARTUR HERMELIN.

W sobotę dnia 16 bm. wystąpi przed mikrofonem nadstacji warszawskiej z recitacją fortepianowym znany szesnastoletni, Artur Hermelin, który odegra tryskający życiem, pełen subtelnej rytmiki „Kamawari” Schumanna.

PIĄTEK 15 LUTEGO.

6.45 Audycja poranna. 7.50 Koncert reklamowy. 11.57 Sygnał czasu. 12.10 Koncert popularny (płyty). 12.45 „Pani godzi śniadanie” pogadanka dla kobiet — wygł. p. Anna Fudalskowska. 13.05 Mazurki Chopiana w wykł. Ignacego Pniemann (płyty). 15.50 Wiadomości gospodarcze. 15.45 Muzyka lekka. Wykonawcy: orkiestra Tadeusza Średzińskiego i chór Esbena. 16.45 Audycja dla chłopców w oprac. ks. Reksa. 17.15 Koncert kameralny (płyty). 17.50 „Pory roku” opowiadanie dla dzieci z cyklu „Cuda i dziwoty” — pisma Romana Cellińskiego. 18.00 „Jeszcze trochę wuj” obrazek ze wsi śląskiej pisma A. Pierli. 18.15 Koncert orkiestry dzieci. 18.45 „O stosunkach gospodarczych w dzisiejszej Wielkopolsce” wygł. dr. Stanisław Waschko. 19.00 Koncert muzyki lekkiej. W programie utwory Michała Świerczyńskiego. 19.20 Pogadanka aktualna. 19.30 Pieśni ludowe węgierskie. 19.50 Wiadomości sportowe. 20.00 „Jak spędzić święto?” 20.05 Pogadanka muzyczna. 20.15 Koncert symfoniczny z Filharmonii w Łodzi. 20.45 Wokal w wykł. orkiestry filharmonii, pod dyr. Jaschy Horowitza. 22.50 Recytacje poezji. 23.40 Koncert reklamowy. 23.05 Skrzynka finansowa.

Z pola walki

O PREMIE DLA SOSNOWCA.

Wykaz osób, które stanęły do apelu Komitetu „Dni przeciwności” w Sosnowcu, składające ofiary na skutek odezw Komitetu i wpłaty od dnia 29.1 do 8.11 przez PKO następujące kwoty: p. Michałowski Wład. zł. 10, p. Łempicki M. zł. 3, p. Troppner A. zł. 3, p. Gay Stanisław zł. 2, p. Krawczyk J. zł. 2, p. Filipiak Jan zł. 1.50, Zalkand fryzjerski „Rozalia” zł. 1. Razem zł. 22.50.

Sprawozdanie Komitetu „Dni przeciwności”

KINO

Zagłębie

dawniej
Kino-Teatr
„Udziałowy”

Dziś i dni następne

Królewska para ekranu Clandette Colbert i Clark Cable
poraz pierwszy razem w epokowym filmie rez. Franka Capra

ICH NOCE...

wyścig serc na dystansie Now-York — Miami.

Nadprogram: Tygodnik Panamonta i Pata.

NAJLEPSZE ŁYZWIARSKI ŚWIATA.

Najlepszymi łyżwiarkami świata są Sonia Henie (w owalu) i Cecylja Colledge. Pierwsza z nich zdobyła mistrzostwo, a druga wicemistrzynią świata w jeździe solowej na lodzie, w czasie tegorocznych zawodów w St. Moritz. Jak wiadomo, przeciw mistrzyni skierował tytułowi Sonia Henie protestował Jan Knapura.

„Zych” z przedstawienia w teatrze miejskim w dniu 27.1.1. Dochód: z biletów i szatni zł. 1.001, ze sprzedanych afiszów zł. 82.50; razem zł. 1.083.50. Rozchód: za salę teatralną zł. 30, opłaty na Fundusz Pracy zł. 21.78, opłaty na Polski Czerwony Krzyż zł. 26.70, czyste

choć zł. 665.02; razem zł. 1.083.50.

Ze zbiorów w dniu 3 bm. zebrano w restauracjach: „Adnii”, „Savoy” i „Cukierk” Rex, Europa, Udmalowa, oraz klubach: Palace Eden, Zagłębie i Casino łącznie zł. 198.40.

DROBNE OGŁOSZENIA

Nauka i Wychowanie

KROJU, szychia, modelowania wynoszą Stypulikówska, Sosnowiec, Piłsudskiego 14 (róg 3 Maja i Sadowej). — Dla przyjeżdżających zmiłki. Opłata zmniejszona. Koficzącym świadczenia prawne. 921

UZDROWISKA

ZAKOPANE „Hala” Sienkiewicz polska czyste polkoję wykwalifikowane utrzymania, tel. 5-81. 446

OZENKI

BIURO matrymonijalne „Łodzianka” załatwia sprawy matrymonijalne. — Dyskretna. Łódź, Nowo-Pańska 144. 532

KUPNO i SPRZEDAŻ

PLAC ludowlany, ogrodzony 42 przety przy ul. Mołotowskiej 2-a sprzedam zaraz. — Właściciel: Kofitaj 14 (dozwolna wskazej). 924

ORYGINALNE PROSZEK
MIGREND HERVINO W W. 1933
ZIN-FARR
KOGUTEK
ZA ŚRODKIM KOJACYM BÓLE
ZASTOSOWANIE
BÓLE GŁOWY, ZĘBÓW, MIGRENA, NEURALGIA, GRYPY
I PRZEBIEGANIA BÓLE STAWÓW, KOSTNE, ARTRETYCZNE I P.
W ORYGINALNYM OPAKOWANIU DO PROSZEKÓW
UŻYWAĆ WODNĄ PRZECIWIŁOŻNĄ, PRZECIWIŁOŻNĄ, PRZECIWIŁOŻNĄ

NAJLEPSZY
Landinowy
PUDER DLA DZIECI
„DZIDZI”
Z KOGUTKIEM

MATKI żądają w aptekach i drogeriach higienicznej przysypki dla dzieci „PUDER DZIDZI” (z Kogutkiem), utrzymującej ciało dziecka w zdrowiu i czystości.

SZPROTY

w skrzyżkach 1 1/2, 2 1/2 i 6 kg. 50 gr. Wagon gruby 6.50 zł. Siedlawki 1.20 zł. ze kilograma i 1000 Gdynia. Paklin- gi norweskie szlonyka 5 kg. 3.00 zł. Moskali- ki w oście bezosłki 5 kg. 4.90 zł. 2 1/2 kg. 2.60 zł. Matfasy angielskie bezosłki 30 szt. 6.00 zł. Konserwy rybne — żądać cenówek. Wysła za pobraniem Edward Krys, Gdynia. 909

POSADY i PRACE

POTRZEBNA

samodzielna (skorespon- dantka - st. motypistka, znająca dobrze język polski i niemiecki i trochę buchalleni. O- ferty z referencjami proszę składać w Ad- ministracji „Kurjera Zachodniego” pod Nr. 375. 922

POTRZEBNI

czeladnicy stolarskie do formowania wyrobów. Sosnowiec, Ludwi- ka 2, stolarz.

Różne

Wanny,

wanienki

nasadowki, pralki, b. lje cynkowe — ko- tly na białe nasady komowe w- rujące, WIADRA AUTOMATYCZNE dla c- łów sanitarnych w- wielkim wyborze. C- ny bardzo przystęp- ne b. Hesse, Sosno- wice, Orla 14, tel. 4

MIOD

pszczołowy czysty, do- mienki gwanio- wany z własnej a- w- większej w Państ- paszki 5 kg. 8.50 zł. 5 kg. 12 zł., 10 kg. 23 zł., 20 kg. 45 zł. wraz z naczyntem opłatą pocztową w- sła za pobraniem Eugeniusz Biliński /Baranów.

PIANINA

światowej sławy ma- ki Arnold Fabiger, Ko- liz, Szopena 9 po- po cenach fabrycznych. Piłec, Katowice, 5 Ma- ja 21.

KINO
„EDEN”

Dziś! Uroczysta premiera największego arcydzieła filmowego ostatnich lat

MOSKIEWSKIE NOCE

Gigantyczny film o przedwojennej carskiej Rosji w g powieści Piotra Benoit
Reżyserji twórcy sowieckiego teatru i kina: Aleksandra Granowskiego
Z udziałem słynnej kapeli cygańskiej ALFRED RODE
(pamiętnego z filmu „Romanse cygańskie”)
Chóry cygańskie Dmitriewicza. W rolach głównych: Harry Baur, Annabella i P. Richard - Willm.

Nadprogram: Tygodnik Foxa.

Początek o 4 p. p.

KINO
„Palace”

w Sosnowcu ul.
Warszawska 2.

Przewrót w kinematografii!
Najnowszy wynalazek zastosowany w Polsce! Pierwszy arty- styczny dubbing polski — Conrad Veidt i inni artyści a- merykańscy mówią po polsku w filmie p. t.

Siostra Marta jest szpiegiem

Dramat o silnym napięciu.

W rolach tyt.: Madeleine Carrol, Herbert Marshall.
Nadprogram: „Wiosna narcarzy”. Prawdziwa uczta wiz- alna dla miłośników tego sportu. Początek o godz. 4

SOSNOWIEC, Redakcja: Piłsudskiego Nr. 4.

Tel. 64. Skrytka poczt. 62.

Administracja: Piłsudskiego 4. Tel. 25.

Redaktor naczelny przyjmuje
od godz. 11 — 1 i od 6 — 7.

Rękopisów redakcja nie zwraca.

Oddziały „Kurjera Zachodniego”:

Wiersz milimetrowy jednolamowy: na 1-ej stronie, względnie przed tekstem 60 gr.; w tekście 45 gr.; za tekstem 20 gr. Ogłoszenia drobne 10 — 30 gr. za każdy wyraz. Szerokość szpalu przed tekstem i w tekście 70 mm.; za tekstem 55 mm.; w niedzielę i święta 25% drożej. Numery dowodowe płatne. Za terminowy druk oraz przestrzegania miejsca ogłoszeń Admin. nie odpowiada.

BEDZIN, Malachowski 7. — CZELADZ, J. Dembiński, Miłowiecka 5. — DĄBROWA GÓRNICZA, Krótka 11. — GRÓDZIEC, Kiosk p. Łacińskiego. — KIELCE, Sienkiewicza 43. — ŁĄZY, Władysław Jaworski. — OLKUSZ, Rynek, kiosk p. Kordasewskiego. — STRZEMIĘSZYCE, księg. W. Rąbińskiej. — ZAWIERCIE, 3-go Maja 29. — ZĄBKOWICE, kiosk p. Krupy. — ŻARKI, F. Nunberg.

WŁADYSLAW I REDAKTOR NACZ. STEFAN ARNOLD. — Druk „KURJERA ZACHODNIEGO” W SOSNOWCU, PIŁSUDSKIEGO 4. — REDAKTOR ODP. HENRYK STRYIEWSKI